

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI

YÜZME SPORUNA KATILIMDA AİLENİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kübra ÖZSANDIKÇI

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Halit SUIÇMEZ

HAZİRAN 2010

TRABZON

ONAY

Kübra Özsandıkçı tarafından hazırlanan Yüzme Sporuna Katılımda Ailenin Etkisinin İncelenmesi adlı bu çalışma 08.07.2010 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalında **yüksek lisans tezi** olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Durmuş EKİZ (Başkan)

Yrd. Doç. Dr. Halit SUIÇMEZ (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Hamit CİHAN

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım. ... / ... /

Doç. Dr. Yusuf ŞAHİN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her tür yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

Kübra ÖZSANDIKÇI

...../...../.....

ÖNSÖZ

“Yüzme sporuna katılımda ailenin etkisinin incelenmesi” konusu ailenin çocuğun spora katılımını etkilemede çok fazla etkili olduğu düşünüldüğünden araştırmaya değer bulunmuştur.

Çalışmam süresince verilerin analizinde ve tez süreci boyunca yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Erman ÖNCÜ’ ye, yardımlarından dolayı tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Halit SUIÇMEZ’ e, araştırmalarımda yardımlarını esirgemeyen Arş. Gör. Hava İPEK’e, Yrd. Doç. Dr. Elif DEMİREL’e, Arş. Gör. Evren TUÇ’ a, İngilizce okutmanı Cem KÜÇÜKALİ’ye teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman eksik etmeyen, başta annem olmak üzere tüm aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Haziran, 2010

Kübra ÖZSANDIKÇI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	IV
İÇİNDEKİLER	V
ÖZET	VII
ABSTRACT	VIII
TABLolar LİSTESİ	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	X
GİRİŞ.....	1-3

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	4-5
1.1. Araştırmanın Amacı.....	4
1.2. Araştırmanın Problemi	4
1.3. Araştırmanın Alt Problemleri	4
1.4. Araştırmanın Denenceleri	5

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÜZME	6-20
2.1. Yüzmenin Tanımı	6
2.2. Yüzmenin Tarihçesi	6
2.3. Yüzme Stilleri	9
2.3.1. Serbest Teknik	9
2.3.2. Sırtüstü Teknik	9
2.3.3. Kurbağalama Teknik	10
2.3.4. Kelebek Teknik	10

2.4. Yüzmenin Faydaları.....	11
2.4.1. Kalp-Dolaşım Sistemi Üzerindeki Etkileri	11
2.4.2. Solunum Sistemi Üzerindeki Etkileri.....	12
2.4.3. Sinir Sistemi Üzerindeki Etkileri	13
2.4.4. Kas - İskelet Sistemi Üzerindeki Etkileri	14
2.5. Spora Yönlendirmede Aile Faktörü	15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. KONUS İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	21-26
3.1. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	21
3.2. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	23

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. MATERYAL VE YÖNTEM	27-29
4.1. Araştırmanın Yöntemi	27
4.2. Araştırma Grubu	27
4.3. Veri Toplama Aracı	27
4.4. Verilerin Analizi	29

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. BULGULAR VE TARTIŞMA	30-43
5.1. Çocukların ve Ana-Babaların Demografik Özellikleri	30
5.2. GNA İfade Puanları Analiz Sonuçları	31
5.3. KPA İfade Puanları Analiz Sonuçları	32

SONUÇ VE ÖNERİLER	44
--------------------------------	-----------

YARARLANILAN KAYNAKLAR	47
-------------------------------------	-----------

EKLER	50
--------------------	-----------

ÖZGEÇMİŞ	53
-----------------------	-----------

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Ana-babaların çocuklarını yüzme spor okullarına gönderme nedenleri ve karşılaştıkları problemleri belirlemektir. Araştırma grubunu; 2009 yılında Trabzon’da yüzme takımlarının yaz okullarına katılan 6-18 yaş grubu öğrencilerin velileri (ana-baba) oluşturmaktadır. Araştırmaya 267 bayan (anne) ve 250 erkek (baba) toplam 517 ana-baba katılmıştır.

Araştırmada; mevcut durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan, betimsel ve taramaya yönelik bir yöntem kullanılmıştır. veri toplama amacıyla anket uygulanmıştır. Bu çalışmada 620 adet anket formu dağıtılmış 517 tanesi geri dönmüştür.

Araştırmacı tarafından toplanan anket formları kontrol edilerek eksik veya yanlış doldurulanlar araştırma dışında tutulmuştur. Daha sonra toplanan anketlerin geçerli ve kabul edilebilir nitelikte olanları, SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmek üzere kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Araştırmada verilerin değerlendirilmesinde istatistikî yöntem olarak; frekans, yüzde dağılımları; parametrik olmayan istatistiklerden Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H Testi kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p= 0,05$ olarak alınmıştır.

Araştırmada bağımlı değişkenler olarak KPA ifade puanları, bağımsız değişkenler olarak da “Kişisel Bilgi Formu”ndaki demografik veriler kullanılmıştır.

Anket sonuçlarına göre; ana-babanın eğitim ve gelir düzeyinin, spora yönlendirme üzerinde etkili olduğu, ailelerin spor yapması ya da spora ilgi duymasının çocuklar üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Spor tesisinin temizlik ve bakımının yetersizliğinin aileleri ve öğrencileri spordan uzaklaştırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile, yüzme, görüş, ölçek (anket)

SUMMARY

The aim of this study is to determine the reasons why parents are sending their children to swimming classes and also the problems they encounter with. The survey group is formed by the parents of the 6-18 aged pupils who attended to the swimming classes of swimming teams in 2009. In total 517 parents, 267 women (mothers) and 250 men (fathers), participated in the survey.

In the survey; a descriptive was used to discover the present situation. A poll was arranged to get the data. 620 questionnaire forms, 517 of which were returned, were given in this survey.

The questionnaire forms that were collected by the researcher were checked and the ones that were filled inadequately or incorrectly were left out.

As a statistic method, frequency, percentage distribution; Mann U and Kruskal Wallis H Test, which is not one of parametric statistics, was used to assess the data in the survey.

KPA assertion points as dependent variables and demographic data in “Personal Information Form” as independent variables were used in the survey.

According to the survey results; the education and income level of the parents is effective on directing the children towards swimming sport and that the parents also do sports or interested in sports is effective on the children.

Key Words: Parents, swimming, view, questionnaire

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo Nr</u>	<u>Tablonun Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1	Çocuklara Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı	30
2	Ana-Babalara Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı	31
3	GNA İfade Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	32
4	KPA İfade Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	33
5	KPA İfade Puanlarının Çocukların Cinsiyetine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	33
6	KPA İfade Puanlarının Çocukların Okudukları Sınıflara Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları.....	34
7	KPA İfade Puanlarının Okul Türüne Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	36
8	KPA İfade Puanlarının Başarı Durumuna Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	37
9	KPA İfade Puanlarının Cinsiyete Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	39
10	KPA İfade Puanlarının Eğitim Durumuna Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	39
11	KPA İfade Puanlarının Gelir Durumuna Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları	40
12	KPA İfade Puanlarının Spor Yapma Durumuna Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	41

KISALTMALAR LİSTESİ

GNA : Gönderme nedenleri anketi

KPA : Karşılaşılan problemler anketi

FINA : Federation Internationale de Natation Amateur (Uluslararası Amatör Yüzme
Federasyonu

IAAU : Amatör Spor Birliği

GİRİŞ

Spor, toplum yaşamına çok değişik yollardan girmiştir. Bireylerin her zaman ilgisini çekmeyi başarmış, öyle veya böyle insanları etkisi altına alan toplumsal bir olgudur. Toplumdaki her bireyin değişik beklentilerine, beklentileri oranında cevap vererek, toplumsal yaşamda belirli bazı görevler üstlenmiştir. “Kitleleri kendisine bağlayan, onlar için vazgeçilmez zevkler, ihtiyaçlar doyuran bu olgu, artık toplumsal bir kurum olduğunu kabul ettirecek bir noktaya gelmiştir ” (Kılıcıgil,1998: 3).

Sportif etkinlikler, günlük hayatın monotonluğundan sıyrılmaya çalışılan serbest etkinliklerdir ve bir amaca yönelik olarak yapılırlar. Dolayısıyla, bireyin davranışlarının şekillenmesi üzerinde amaçların çok büyük etkisi vardır. Araştırmalar, özellikle genç insanların enerji yüklü olduğunu ve bu enerjiyi açığa çıkarmak için çeşitli yollar arayacaklarını ortaya koymaktadır. Araştırmacılar, bu enerjinin spor faaliyetlerine yönlendirilmesiyle en iyi boşalmanın sağlanacağını belirtmektedirler (Görücü, 2001:1).

Aile, eğitim ve öğretimin ilk basamağıdır. Çocuk birçok bilgiyi, insanlara karşı nasıl davranılması gerektiğini ve terbiyeyi aile ocağında öğrenmeye baslar. Bu öğrenme, anne ve babanın doğrudan anlatmasıyla olmayabilir. Çünkü çocuklar çok iyi birer gözlemci ve taklitçidirler. Ana babanın herhangi bir olay karşısındaki tavrı veya davranışını çocuklar doğru olarak kabul edebilir, bu doğruyu büyüyünceye kadar da devam ettirebilirler. Hatta günümüzde birçok anne ve baba, ailesinde gördüğü alışkanlıkları ve uygulamaları kendi ailelerinde de devam ettirmektedirler (Öncü, 2007: 3).

Aile sosyal dünyayı ve spor dünyasını görmeyi sağlayan ilk birimdir. Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk ve güçlü etkisi çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirler. Aileler tarafından spora pozitif değer biçme, nesiller arasında spora ilgiyi artırır. Bundan başka, aileler de spora katılıyor ya da geçmişte sporla ilgilenmişlerse, spor yapmaya devam ediyor ya da düzenli olarak spor programlarını seyrediyorlarsa, spora aktif katılım genel konu ise çocuklar sporla daha fazla

ilgilenebilir ve katılımda bulunabilirler (Aslan, 2002: 4) Günümüzde aileler eskiye göre spora daha olumlu yaklaşmakta ve çocuklarını spora yönlendirmektedir. Halen spor aktivitelerinin çocuğunun derslerdeki başarısını engellediğini düşünen aileler bulunmakla birlikte çok sayıda aile de belli bir ücret ödemeyi göze alarak çocuklarını sporla ilgili kurslara kayıt ettirmektedir.

Ailelerin sporla ilgili olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etkidir. Ancak ailelerin bu ilgisi bilinçsiz ise çocuğu kapasitesinin üzerinde zorlamaya yol açıyorsa ya da mutlaka başarıya koşullanmışsa bu durum yarar yerine zarar getirecektir. Ailelerin çocuklarından fiziksel ve sosyal gelişimlerine uygun olmayan performans beklentileri, çocuğun kendine olan güvenini sarsacaktır. Oysa spor çocuğun sosyal ve fiziksel gelişimine katkıda bulunarak kendine güven kazanmasını sağlamak amacıyla önerilmektedir. Kenyan ve Gragg, sporcular için sporcu olmada önemli unsurları incelemiştir. Bu unsurlar içerisinde spora yönelmede en önemli etken aile çıkmıştır. Ailenin geçmişinde spor yapmasının, spora yönelmede söz ile teşvikten daha etkili olduğu görülmüştür. Ailenin çocukları ile oynaması, spor yapması spora yönelmede etkili olmuştur (Kayıkçı, 2006: 5).

Çocuğun spor faaliyetleri içindeyken ailesini yanında görmesi, aile ile paylaşılan konuların çoğalması aile bağlarını da güçlendirecektir. Bu durumlarda ailelerin yapması gereken, çocuğa destek olması, eleştirmemesi, asıl olarak böyle olumlu bir aktivite içinde yer almasını takdir etmesidir. Aileler de sporu okullar gibi bir eğitim aracı olarak kullanabilir (Kotan, 2007:33).

Sallis ve diğerleri dokuz yaş çocuklarının fiziksel aktivitelerinde ailelerin davranışlarının yeri adlı çalışmalarında, ailelerin çocuklarını bizzat kendilerinin bir spor merkezine götürmelerine yardımcı olmaları gerektiğini, çünkü çocuğun spora yönelmede bu durumun daha önemli olduğunu bulmuşlardır. Ailenin geçmişinde spor yapmasının, spora yönelmede söz ile teşvikten daha etkili olduğu görülmüştür. Ailenin çocuk ile oynaması, spor yapması spora yönelmede etkili bulunmuştur. Bireyin spor yapmasında çevresel faktörler önemlidir. Aile bireylerinin çocuğun spora yönelmesinde çok büyük etkileri vardır. Değişik araştırmalarda ortaya çıkan sonuçlara göre, aile bireylerinin spora katılmasının, çocuğun anaokulundan gençlik çağına kadar spora yöneliminde önemli etkisi

vardır. Yine bu araştırma sonuçlarına göre aile bireyleri spora yönelmede model teşkil etmektedirler. Çalışan ailelerin çocuklarına az zaman ayırmaları, çocuklarının spora yönelmelerine engeldir (Kotan, 2007:34).

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı; ailelerin çocuklarını yüzme sporuna yönlendirmedeki etkilerini belirlemek; bu etkilerin; çocuk ve ana-babalarının kişisel bilgilerinden elde edilen bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını karşılaştırarak ortaya koymaktır.

1.2. Araştırmanın Problemi

Yüzme yaz okullarına katılan sporcu öğrencilerin spora katılmalarında ailenin etkisi var mıdır?

1.3. Araştırmanın Alt Problemleri

Araştırmada amaca ulaşabilmek için aşağıdaki problemler oluşturulmuş ve bu problemlere cevap aranmıştır.

1. Ailelerin spora karşı tutumu aile eğitim düzeyi, aile gelir düzeyi, ailede spor yapma durumuna göre farklılık göstermekte midir?
2. Ailelerin spora yönlendirmesinde, ana-babanın cinsiyetinin, eğitim durumunun, gelir seviyesinin ve spor yapma durumunun etkisi var mıdır?
3. Aileler çocuklarını spora gönderirken sorunlarla karşılaşmakta mıdır?
4. Çocuğun spora başlama nedenleri; aile eğitim durumu, cinsiyet, okul türü ve çocuğun başarısına göre farklılık göstermekte midir?
5. Spor tesislerinin imkânları spora katılımı etkilemekte midir?
6. Spor kulüplerinin olanakları, spora katılımı etkilemekte midir?

1.4. Araştırmanın Denenceleri

1. Ailelerin spora karřı tutumu aile eēitim dūzeyi, aile gelir dūzeyi, ailede spor yapma durumuna gōre farklılık gōstermektedir.
2. Ailelerin yūzme sporuna yōnlendirmesinde, ana-babanın cinsiyetinin, eēitim durumunun, gelir seviyesinin ve spor yapma durumunun etkisi vardır.
3. Aileler çocuklarını spora gōnderirken sorunlarla karşılaşmaktadır.
4. Çocuēun spora bařlama nedenleri; aile eēitim durumu, cinsiyet, okul tūrū ve çocuēun bařarısına gōre farklılık gōstermektedir.
5. Spor tesislerinin imkânları spora katılımı etkilemektedir.
6. Spor kulūplerinin olanakları, spora katılımı etkilemektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÜZME

2.1. Yüzmenin Tanımı

Yüzme, suyun içerisinde batmadan durmak (Balkan Spor, 2009) şeklinde tanımlanabilir. Bir diğer görüşe göre yüzme, suyun yüzeyinde veya içinde hareket etmeyi ve bir yöne doğru ilerlemeyi sağlayan hareketlerin bütünü, bir çeşit su sporu (Türkçe Bilgi, 2009) olarak tanımlanmaktadır.

İnsanoğlunun en eski sportif faaliyetlerinden biri olan yüzme, dünyanın hemen hemen her yerinde oldukça yaygın olan bir zevk ve yarış sporudur (Türkçe Bilgi, 2009). Sportif yarışma anlamında yüzme ise; uluslararası standartlarda ölçüleri olan havuzlarda bedenin kulaç ve ayak hareketlerinden başka bir yardım almadan, her yarışmacının kendi kulvarında serbest, sırtüstü, kelebek ve kurbağalama stillerinin her birinde veya karışık olarak, bireysel veya takım olarak yaptıkları yarışmadır (Hitara, 2009).

2.2. Yüzmenin Tarihçesi

İnsanoğlunun yüzme ile tanışmasının tarihi tam olarak bilinmemektedir. Ancak yüzme ile sportif anlamda değil bir ihtiyaç olarak tanışan insanoğlunun, M.Ö.9000’li yıllarda yüzdüğü, Libya’da bulunan tarihi bir mağaranın duvarlarındaki resimlerden anlaşılmaktadır. Büyük İskender ve Sezar’ın iyi birer yüzücü oldukları tahmin edilirken Platon’un da “Yüzemeyenler eğitimde zayıf kalırlar.” sözünü söylediği bilinmektedir (Beden Eğitimi, 2009). Elde edilen arkeolojik bulgular; Eski Mısır, Sümer ve Hitit uygarlıklarında da yüzmenin pek çok çeşidinin bilindiğini ve uygulandığını ortaya koymaktadır (Güner, 2007:20). Yine bazı bilim adamları yüzmenin tarihinin, insanın doğuşuyla başladığı fikrini öne sürmektedirler (Eriş, 2009). İnsan; karada karşısına

ıkan g lleri, nehirleri aşabilmek için üzerlerine köprüler kurmayı, sallar yapıp y zd rmeyi düşünmeden bu işi bedeninin gücüyle becerme yoluna gitmiş ve bu çabaları da ona yüzmeyi öğretmiştir (Güner, 2007: 4).

Eski Yunan ve Roma uygarlıklarında yüzme, askeri eēitimle birlikte temel eēitimin önemli bir parçası olarak g r lm ştir. Yunanlılar zaman zaman yüzme yarışmaları düzenlemişler, Romalılar hamamlardan ayrı olarak yüzme havuzları yaptırmışlar, Japonlar ise okullarda yüzme eēitimini zorunlu kılan imparatorluk fermanı yayınlamışlardır (Yüzme, 2009).

Yüzyıllar boyunca, belli gereksinimleri karşılayabilmek amacıyla sistemsiz olarak sürdürülen yüzme, 19.yy'da yavaş yavaş organize yarışlar şeklini almaya başlamıştır. İlk açık yüzme havuzunun 1828'de Liverpool'da yapılmasından bir süre sonra ilk uluslararası yüzme yarışmaları 1837'de Londra'da ve ardından 1846'da Avustralya'da düzenlenmiştir. 1875'te ise İngiliz Mathew Webbe, Manş Denizi'ni kurbaēalama tekniēiyle yüzerek geçmiştir. Tüm bu gelişmeler paralelinde, 1882'den sonra çeşitli Avrupa  lkelerinde yüzme federasyonları kurulmaya başlamıştır. 1896'da kurulan Londra Metropolitan Yüzme Kulübü, daha sonra Amatör Yüzme Birliēi'ne d n şm ştir (Güner, 2007: 20-21).

ABD'de yüzmenin örgütlü bir spora dönüşmesi, 1888'de Amatör Spor Birliēinin (IAAU) kurulması yoluyla gerçekleşmiştir. 1896'da modern olimpiyat oyunlarının tekrar başlatılması kararı üzerine, düzenlenen ilk olimpiyatlarda yüzme branşına yer verilmiştir. 1912'de ilk kez bayan yüzücüler yarışmalara katılmaya başlamıştır. 1909'da ise Londra'da, Uluslararası Amatör Yüzme Federasyonu (Federation Internationale de Natation Amateur-FINA) kurulmuştur (Spor Akademisi, 2009).

2.Dünya Savaşında deniz üzerindeki çarpışmalar, çıkartmalar, hava indirmeleri sırasında birçok ölüm olayları meydana gelmiş; savaştan ders alan insanlar, yüzmenin önemini kavrayarak bu spora karşı sempati duymaya başlamışlardır. Bunun sonucunda çok iyi derecelerle rekorlar kırılmaya başlandı (Urartu,1995:10).

Türk yüzme tarihinin kökeni çok eskilere dayanmaktadır. Denizlerle sıkı baēlantılara ve güçlü bir donanmaya sahip olan Osmanlılar, yüzmeye de o ölçüde büyük önem vermişlerdir. Askeri eēitim içerisindeki yüzme alışmaları Türk yüzme tarihinin

temelini oluşturmuştur. 1800'lü yılların sonlarında Türk gençleri sportif anlamda yüzmeyle tanışmışlar; Galatasaray Sultanisi öğrencileri, beden eğitimi öğretmenleri Moiroux gözetiminde yüzme çalışmalarına başlamışlardı. İyi bir yüzücü olan Moiroux, daha sonra Tophane Askeri Sanayi Mektebi'ne atanarak modern yüzme öğretime burada devam etmiştir (Türk Yüzme, 2009).

Türkiye'de ilk düzenli yarış, 15 Eylül 1923'te Büyükkada'da yapılmıştır. 1931'de Türkiye'de ilk yüzme havuzu olan İstanbul Büyükdere Yüzme Havuzu açılmıştır (Spor Akademisi, 2009). 1932-1933 yılları arasında Türkiye'deki yüzme sporuna önem verilmiş ve İstanbul'da modern yüzmeyi öğretip geliştirmek görevi Almanların meşhur antrenörleri Teketof'a verilmiştir (Eriş, 2009). Bu modern sistemli çalışmalar sonucunda Orhan Saka, Halil Dalhan ve Methi Ağaoğlu gibi sporcular, yüzmede ciddi başarılar elde etmişlerdir. 1945-1950 yılları arasında 2.Dünya Savaşının etkisiyle yüzme sporunda bir duraklama dönemi geçirilmiştir (Eriş, 2009). 10 Ağustos 1954'te Murat Güler, Manş Denizini geçen ilk Türk yüzücü olmuştur. Yüzme sporu, 1957'de Denizcilik Federasyonundan ayrılmış ve Yüzme Federasyonu kurulmuştur (Spor Akademisi, 2009).

1970'li yıllarda inşa edilen açık ve kapalı yüzme havuzlarının hizmete girmesi ve miniklere yöneltilen altyapı çalışmaları Türk yüzme sporu açısından olumlu sonuçlar vermeye başlamıştır. Ersin Aydın'ın Anamur-Girne arasında açık denizde yüzmesini, Murat Özüak'ın Balkan Şampiyonaları'nda ilk altın madalyayı kazanması ve Sabri Özün'ün Balkan Şampiyonluğu izlemiştir. 1978 Dünya Okullar Oyunları'nda da Zafer Ataman altın madalya kazanmıştır. Bu dönemin önemli isimlerinden Sabri Özün, 100 ve 200 m'lerde Balkan Gençler birinciliklerini elde etmiş, maraton yüzücülerimizden Erdal Acet de 1975 ve 1977'de Manş Denizi'ni geçmiş ve Anamur-Girne arasını yüzmüştür. Acet 1972'de Manş'ı 9 saat 4 dakika ile geçerken, son 102 yıllık dönemde yapılan en iyi 10 dereceden de birini elde etmiştir. 1979'da ise Nesrin Ongun, Manş Denizi'ni geçen ilk Türk bayan yüzücü unvanını kazanmıştır (Türk Yüzme, 2009).

2.3. Yüzme Stilleri

2.3.1. Serbest Teknik

Serbest yüzme tekniği en hızlı yüzme stilidir (Kalkavan, 2004:36.). Kol çekişinin başlangıcı, vücudun tamamen suya paralel olması ve kolun omuz yardımı ile başın önünden uzanılabilen en uzak noktadan suya girişiyle yapılır. Girişin yapılmasından sonra elin dıştan içe çok kısa bir hareket ile vücut altından kolu geriye kadar çekişini yapıp, su içindeki kol hareketi bitirilir. Kolun bacak hizasından çıkışı yapıldıktan sonra omuz yardımı ile kolu dirsekten kırıp suyun dışında başın önünden tekrar suya girişini yapmak için uzatıp kol turu bitirilir. Ayak vuruşu kollar ile uyum içerisinde çalışmalıdır. 2 kol çekişte toplam 6 ayak vuruşu yapılmalıdır. Nefes almak için başın uygun bir şekilde çevrilmesi şarttır, aksi takdirde vücut pozisyonu, kol hareketlerinin simetrisi ve bacak hareketlerinin planı bozulabilir ve bu şekilde yüzme randımanlı bir hale gelebilir (Akademi Yüzme, 2009).

2.3.2. Sırtüstü Teknik

Sırtüstü yüzme (arka kol yüzme) stili, serbest yüzüş tekniğinin tam tersi bir tekniktir (Bozdoğan, 2003: 210). Sırtüstü stilde kol çekiş ve ayak vuruş dönmeleri çok önemlidir. Sırtüstünün diğer branşlara göre avantajı ise; bu stilde herhangi bir nefes probleminin olmamasıdır. Başın pozisyonu sabittir (Bozdoğan, 2005: 81). Kol hareketleri, vücut ve ayaklarla koordinelidir (Urartu, 1995: 185). Sırtüstü yüzücüleri, sualtı çekişlerini dört hareketle yaparlar. Bu hareketler sırasıyla kolun serbest bırakılması, su yüzeyine çıkışı ve su üzerindeki eski haline getirilmesiyle devam eder. Süpürmeler, ilk aşağı süpürme, ilk yukarı süpürme, ikinci aşağı süpürme ve ikinci yukarı süpürme şeklindedir (Bozdoğan, 2003:211). Sırtüstü ayak hareketi, serbest stildekine çok benzemektedir. Fakat bacakların çapraz olarak yukarıda ve aşağıda vurulması farklıdır. Yukarıdaki vuruş iticidir, ama aşağıdaki vuruş itici değildir. Ayak vuruşu, bacağın kalçadan bükülmesiyle başlar, dizdeki açma ile devam eder ve ayağın kısmi gerilmesi ile sonlanır (Bozdoğan, 2005: 92).

2.3.3. Kurbağalama Teknik

Kurbağalama stilinde yüzücüler yan-dairesel kol çekişleri ve "kamçı" olarak adlandırılan ayak hareketlerini kullanırlar. Kurbağalama, yüzme stillerinin en yavaş olanıdır. Yüzücüler, ayak vuruşu döneminde itici kuvvetin evrelerinde büyük bir güç meydana getirirler de bacaklarını çekerken bu gücün büyük kısmını harcarlar. Bu da onların diğer stillere oranla ortalama hızlarını oldukça düşürür. İleri dönük hızda büyük devirsel değişimler kurbağalamayı diğer yüzme stilleri içerisinde en yavaş kılar (Bozdoğan, 2005:117). Kurbağalama stilinde hareket, uzanma pozisyonunda, vücut su yüzeyine paralel ve düzgün bir çizgi halinde olmalıdır. Sadece yüzün bir kısmı ve kafa su altında tutulmalıdır. Kollar ve eller tamamen ileri doğru uzanmış, ayaklar ve topuklar elden geldiğince sabit ve birbirlerine yaklaştırılmalıdır (Urartu, 1995:163).

2.3.4. Kelebek Teknik

Kelebek, yüzme stilleri içerisinde en zor yapılandır. Kollar ve ayaklar sanki birleşikmiş gibi beraber hareket eder. Bir uzuv ne yaparsa diğeri de aynısını gerçekleştirir. Kelebek stilinde hareketin merkezi beldir. Bel, bu stilde diğerlerinde olmadığı kadar önemlidir. Kurbağalama yüzme tekniğindeki gibi, kelebek tekniğinde de nefes alıp verme başın yukarıya kaldırılması ile gerçekleştirilir. Bazı yüzücüler nefes almak için başlarını kaldırıp yandan almayı tercih ederler (Akademi Yüzme, 2009). Yüzme teknikleri arasında en yeni olan kelebek yüzme, 1935 yılında Uluslar Arası Yüzme Federasyonu'nun kurbağalama-kelebek kural ayrımı yapıldığında meydana çıkmıştır (Kalkavan, 2004:67). Kelebek teknikte diğer tekniklere göre daha aşağı ve yukarı hareket vardır. Bu hareketler 3 ana faktörden oluşur (Günay, 2008: 7).

1. Ayakların aşağı hareketi, kalçayı yukarı kaldırır.
2. Kolların öne doğru savrulması, baş ve omuzları aşağı doğru çeker.
3. Kol çekişinin ilk kısmı, baş ve omuzları yukarı kaldırır (Bozdoğan, 2005:49).

2.4. Yüzmenin Faydaları

Yüzme sporu ile uğraşanların spora ilk başladıkları günden itibaren fiziksel gelişimlerinde önemli farklılıklar gözlenir. Bu gelişmeler, kişinin tüm yaşantısına etki edecek gelişmelerdir. Yüzme sporu tüm vücut kaslarının kullanıldığı temel spor dallarından birisidir. Su direncine karşı yapılan bir spor olması nedeniyle kas kuvveti ve genel direncin gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır. Yüzme, vücudu aşırı zorlayarak egzersize bağlı ağrılar yaşatmayan bir spor dalıdır (Ali Rıza Altay, 2009). Vücudun sağlıklı ve dinç kalmasını sağlayan yüzme, vücuttaki tüm organları çalıştırarak organların körelmelerini önler. Suda yapıldığından bir rahatlama hissi verir. Su ortamı yer çekiminin etkisini % 90 azalttığından, suya girildiğinde gün boyu bacaklara binen yükün etkisi bu oranda azalır. Yüzmede eklemlere binen bir yük olmaz bu yüzden özellikle kireçlenme ve bel sorunları olan kişilere doktorlar tarafından önerilen tek spordur (Balkan Spor, 2009).

Özellikle yüzme branşının çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimine olan katkısı yapılan birçok bilimsel çalışmada ortaya çıkartılmış ve çocukların bu branşa yönlendirilmesi konusunda önemli çalışmalar yapılmıştır. Yüzmenin spor olarak yapılması çocuğun biyomotorik özelliklerinin gelişmesinin yanı sıra sağlıklı bir postür gelişimi, düzgün bir duruş yeteneği de sağlar. Yapılan çalışmalar yüzme sporu ile uğraşan bireylerin bağışıklık sistemlerinin daha kuvvetli olduğunu saptamıştır. Bilindiği gibi yüzme sporunun akciğer anatomo- fonksiyonel gelişimi üzerine etkisi önemlidir. Yüzmede kontrollü nefes tutuş, uzun ve yoğun antrenmanlar solunum parametreleri üzerine artırıcı bir etki göstermektedir (Baltacı, 1980: 8).

Düzenli ve programlı olarak yapılan antrenmanlar organizmayı olumlu yönde etkiler. Bu etkiler en çok kas sistemi, dolaşım sistemi ve solunum sistemi üzerinde yoğunlaşır (Çetinkaya, 2005: 26).

2.4.1. Kalp-Dolaşım Sistemi Üzerindeki Etkileri

Kalbin dakika volümünün artması, dokuların oksijen ihtiyacının karşılanması açısından çok önemlidir. Bilindiği gibi, kalbin dakika volümünün artması, öncelikle atım volümünün (her atımda pompalanan kan miktarı) ve de kalp atım sayısının artırılması ile

olanaklıdır. Su içindeki yatay pozisyon, kalbin atım volümünün ayakta duruşa oranla daha iyi olmasını sağlar. Çünkü bu pozisyonda, kalbin kan ile doluşu daha iyi olur. Su içinde, suyun kaldırma kuvveti yerçekimine karşı koyar. Bu konumda kalp, kanı yer çekimine karşı atmak zorunluluğunda kalmaz. Ayrıca, suyun kaldırma kuvvetinin yer çekimini karşılaması ve suyun alt ekstremitelere uyguladığı hidrostatik basınç, havada dik durumda iken karşılaşılan "Kanın alt ekstremitelerde toplanma eğilimini" elimine etmektedir (Bilimsel Yüzme, 2009).

Düzenli antrenmanların kalp dolaşım sistemi üzerine yaptığı olumlu etkiler şu şekilde sıralanabilir;

1. Antrenman ile kalbin dakika volümü artar.
2. Antrenman sonucunda kalp kaslarında hipertrofi meydana gelir. Bu gelişmeyle, kalbin pompaladığı kan daha güçlü biçimde organizmaya dağıtılır.
3. Kalp, antrenman ile daha ekonomik çalışma yeteneği kazanır.
4. Kalp kaslarına gelen oksijen miktarı artar. Daha fazla oksijen ortamında çalışan kalbin yüklenmelere olan direnci artar. Kalp atım sayısı yüklenme sonrası daha çabuk normale döner ve yorgunluk daha çabuk ortadan kalkar (Soydan, 2006: 6).

2.4.2. Solunum Sistemi Üzerindeki Etkileri

Temel görevi, kana oksijen vermek ve kandaki karbondioksiti almak olan solunum sistemi, ağızdan ve burundan başlayarak akciğerde sonlanır. Ağızdan ve burundan alınan hava "trakea" adı verilen ve havanın iletilmesini sağlayan boru yoluyla akciğerlere gelir. Akciğerlere gelen ve akciğerlerin yapısında bulunan "alveollere (hava kesecikleri) yerleşen havada % 14–15 oksijen ve % 4,9–6,9 oranında karbondioksit vardır. Çevresi kılcal damarlarla sıkı bir şekilde çevrilmiş ola alveollerle kılcal damarlar arasında gaz alış veriş olur. Gaz değişimi difüzyonla meydana gelir. Örneğin, vennler (toplardamar) içinde akciğerlere gelen karbondioksitten zengin kan, akciğer yapısındaki alveol keselerine geçerken burada bulunan oksijen de kana geçer (Yüzme, 2009). Yüzücüler yarış ve antrenmanlarının büyük bir kısmını su içinde geçirdiklerinden değişik fizyolojik özelliklere sahiptirler. Bu özellikler;

1. Su içindeki bir insanda, su göğüs üzerinde bireyin su içindeki derinliğine bağlı olarak bir basınç, hidrostatik basınç uygular. Bu durumda solunum kaslarına düşen yük artar.
2. Suda solunum kol devriyle uyumlu olarak yapılmalıdır. Sırtüstü stil hariç ekspirasyon suda yapılır ve bu esnada oldukça yüksek sayılabilecek bir basıncın (50-100 mm/H₂O) yenilmesi gerekir. Bu durumda inspirasyon genellikle kısa olur.
3. Yüzmede horizontal durum solunum için uygun olmayan biyomekanik bir durumdur.
4. Yüzücülerde solunum yolunun direncinin arttığı görülmüştür (Soydan, 2006:7). Birçok araştırmacı, yüzücülerde vital kapasiteyi % 6 – 13 arasında daha yüksek bulmuşlardır. Astrand, 30 kız yüzücüde vital kapasite, total akciğer kapasitesi, fonksiyonel rezidüel kapasite ve bir saniyedeki zorlu ekspirasyon volümlerini benzer yaştaki kontrollere oranla % 13- 10 oranında yüksek olduğunu yalnız rezidüel volümün değişmediğini gözlemiştir (Çetinkaya, 2005: 270).

2.4.3. Sinir Sistemi Üzerindeki Etkileri

Yüzme, tüm vücudun hareket ettirildiği bir spor olduğu için sinir sistemine etki yapan en önemli spor dallarından biridir. Suyla ilgili tüm çalışmalarda, sinir sistemindeki etkiler duyu organlarının devreye girmesiyle gerçekleşmektedir. Burada duyu organları ve sinir sistemi bir bütünlük içerisinde çalışmaktadır. Su içerisinde yapılan her çalışmada suyla ilgili ayrı bir rahavet ve canlılığın hissedilmesi sinir sisteminin rahatladığını gösterir. Yıkanırkenki rahatlama duygusu veya yüzme sonrası canlılık, sinir sisteminin dinlenmesi sonucu ortaya çıkar. Yüzme ortamının iyi olması, eğitmenin kalitesi ve ortamdan hoşnutluk da diğer faktörler olarak sinir sisteminin dinlenmesine yardımcı olan unsurlardır. Yüzme sonrası görülen rahatlamalar yoluyla insanlarda aşağıda sıralanan davranışların geliştiği bilinmektedir:

- Güven duygusunun artması
- Korkunun yok olması
- Yapılacak bir işe adaptasyonun daha kolay sağlanması, dikkatin dağılmaması

- Disipline olma
- Daha aktif bir yaşam ve başarıma güdüsünün artması (Yüzme, 2009).

2.4.4. Kas - İskelet Sistemi Üzerindeki Etkileri

Yüzme sporunun kas-iskelet sistemi üzerinde birçok olumlu etkisi vardır. Bunlar;

- Kas kuvvetinin korunması ve arttırılması,
- Kas tonusunun korunması ve düzenlenmesi,
- Vücut segmentlerini hareket ettiren aksi grup kaslar arasındaki dengenin sağlanması,
- Kas-eklem kontrolünü arttırarak stabilitenin sağlanması,
- Eklem hareketliliğinin korunması ve arttırılması,
- Kas ve eklemlerin esnekliğinin korunması ve arttırılması (fleksibilite),
- Hareket alışkanlığının ve fiziksel aktivite toleransının artması (kondisyon ve dayanıklılık),
- Fiziksel aktivite içerisinde yapılan hareketlerin daha fazla tekrar sayılarında yapılabilecek oranda gelişmesi (endurans),
- Reflekslerin ve reaksiyon zamanının gelişmesi,
- Vücut düzgünlüğünün ve postürün korunması,
- Vücut farkındalığının geliştirilmesi,
- Denge ve düzeltme reaksiyonlarının gelişmesi,
- Yorgunluğun azaltılması,
- Kas kasılması ve aktivitenin etkisiyle kemik mineral yoğunluğunun korunması ve osteoporozun önlenmesi,
- Kas dokusunca kullanılan enerji ve oksijen miktarının artması,
- Olası yaralanma, sakatlık ve kazalara karşı bedensel korunma geliştirmesi şeklinde sıralanabilir (Baltacı, 2008:10).

2.5. Spora Yönlendirmede Aile Faktörü

Aile fizyolojik, ekonomik, kültürel ve toplumsal olarak çocuk ve ergenin ruhsal gelişimini ve davranışlarını biçimlendirip yönlendiren, insan yaşamında doğumdan önce başlayan ve hayatın sonuna kadar etkisini sürdüren bir kurumdur (Aile ve Toplum eğitim – kültür ve araştırma dergisi, 2006: 8). Aile evrensel bir sosyal kurumdur. Bir toplumun özelliği, aile ilişkilerine göre belirlenir. Aile tüm toplumda bütün diğer kurumların işleyebilmeleri için, katkısına muhtaç oldukları bir müessesedir (Öztürk, 1998). Başka bir görüşe göre; aile, tüm toplumlardaki en küçük sosyal kurumdur. Şehirleşmiş sanayi toplumlarında genellikle anne, baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile tipi yaygınken yaşamın tarım ekonomisine dayandığı kırsal bölgelerde büyük anne, dede, çocuk ve torunların bir arada yaşadığı geniş aile tipi çoğunluktadır (Spor Bilim, 2009).

Aile, içinde insan türünün belli bir şekilde üretildiği, cinsel ilişkilerin belli bir şekilde düzenlendiği, sosyalleşme sürecinin ilk ortaya çıktığı, karşılıklı ilişkilerin belirli kurallara bağlandığı, toplumdaki kültürel zenginliklerin kuşaktan kuşağa aktarıldığı, biyolojik, psikolojik, ekonomik, toplumsal, hukuksal vb. yönleri bulunan, temel bir sosyal birimdir. Toplumun temel kurumlarından olan aile, aynı zamanda, sosyal ve tarihsel bir olgudur ve her kurum gibi aile de belli bir sosyal bütünün parçasıdır (Spor Bilim, 2009).

Aile, bütün insan topluluklarında hukuken, temel ve evrensen bir sosyal kurumdur. Her devrin yapısına göre bazı değişmelere uğramasına rağmen, toplumların en önemli ve temel kurumu olarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Ailenin oluşumu, aynı toplumda zamandan zamana, toplumdan topluma farklılıklar göstermekle beraber, bu farklılıklar ailenin oluşum biçiminde ortaya çıkmaktadır. Bir insani ve sosyal kurum olan ailenin, insanların var olmaya başladığı zamandan günümüze kadar var olması, bir anlamda insan ve ailenin orijininin birbirine çok yakın olduğunu göstermektedir (Kayıkçı, 2006: 12-13).

Nitelikli bireyler yetiştirmek, ailenin temel fonksiyonlarını yerine getirmekle mümkündür. Ailelere düşen en önemli görev, çocuklarının duygusal eğitimleridir. Özellikle güvenlik hissi toplumun diğer birimleri tarafından sağlanamaz. Bunun için en önemli görev aileye düşmektedir. Araştırmalar, duygusal sorunların ilk çocukluk

döneminde ortaya çıktığını ve bu çağlarda yerleşen anormal davranışların, yetişkinlikte düzeltilmesinin son derece güç olduğuna işaret etmektedir.

Anne babalar sağlıklı çocuk yetiştirebilmek için çocuğa güven duygusu aşılamalı, çocuğun sosyal kabul görmesi için gerekli ortamı hazırlamalı, uygun davranış biçimlerini içeren bir model oluşturmali, çocuğa karşılaştığı sorunlarında rehberlik etmeli, toplumsal alışkanlıkların kazanılmasını sağlamalı, okulda ve sosyal yaşamda çocuğun başarılı olması için yeteneklerini uyarmalı, çocuğun ilgi ve yeteneklerine uygun isteklerini gerçekleştirmesine yardımcı olmalıdır (Kayıkçı, 2006: 14).

Çocukların kazanacağı özellikler, aile içindeki sosyal duruma bağlıdır. Aile içindeki ilişkiler katılaşmış rollere dayalı ise, kişisel özelliği olmayan, belirli kategoriler içinde dünyayı gören bireyler yetişir. Aile içindeki ilişkiler kalıplaşmamış ve duruma göre değişebilen bir yapıya sahipse, iç dünyası daha zengin, dünyayı çok boyutlu görebilen bireyler yetişir (Kotan, 2007: 29).

Anne-babanın çocuğun üzerindeki etkisi kaçınılmazdır (Kasap, 2009). Çocukların fiziksel aktivitelere katılmalarında ve fiziksel aktivitelerin çocuklar için cazip hale gelmesinde ana-babaların çok büyük bir rolü vardır (Öncü, 2007: 40). Çocuk, doğumdan itibaren okul dönemine kadar öncelikle aile üyeleriyle ilişki içerisinde. Her şeyi onları taklit ederek öğrenir. Konuşma şekli, yemek yeme alışkanlığı, uyku düzeni, okuma isteğinden, müzik, sinema ve spora ilgi duymaya kadar tüm ihtiyaç ve ilgileri aile içerisinde taklit yoluyla şekillenir. Bu nedenle anne ve babasını kitap okurken gören çocuk kitap okumaya yatkın olacak, dişlerini fırçaladığını gördüğünde diş fırçalama alışkanlığını kazanacak, spor yaptığını gördüğünde de aktif olarak spora katılacaktır (Öztürk, 1998: 61). Yapılan araştırmalar göstermiştir ki, insanı spora yönlendiren en temel etkenler ilgi, merak ve seçtiği spor dalını yapabilme yetisidir. Örneğin, çocuklar beş yaş civarında, yukarıda da bahsettiğimiz gibi, hatta daha küçük yaşlarda büyüklerini tanımaya ve taklit etmeye çalışır. Bu öykünme, çocuğun kişiliğinin gelişmesinde son derece önemli rol oynar. Küçük yaşlarda babası farkında olmasa da çocuk onu izler ve eğer babası futbolla ilgiliyse bunu görür, kendisi de futbola ilgi duymaya başlar. Daha sonra insanın doğasında var olan merak nedeniyle o sporu yapmaya başlar (Tükenmez, 2009: 31-32).

Spora yönlendirme ve sporu bir yaşam biçimi olarak benimsemede aile çok etkili bir modeldir. Ailenin spor yaparken ve izlerken takındığı tavırlar, kullandığı dil, benimsediği adil oyun yaklaşımları çocuğun bu alandaki biçimlenmesinde etkilidir. Yenme ve yenilmenin mantığı, taraftar olmanın felsefesi ve bunlarla ilgili olumlu davranış örnekleri, yaşanarak örnek olacak öğrenme-öğretme araçlarıdır (Kasap, 2009).

Aile, sosyal dünyayı ve spor dünyasını görmeyi sağlayan ilk birimdir. Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk ve güçlü etkisi, çocuğun spora katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirler (Spor Bilim, 2009). Ailelerin sporla ilgili olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etkidir. Ancak ailelerin bu ilgisi bilinçsiz ise çocuğu kapasitesinin üzerinde zorlamaya yol açıyorsa ya da mutlaka başarıya koşullanmışsa yarar yerine zarar getirecektir. Ailelerin çocuklarından fiziksel ve sosyal gelişimlerine uygun olmayan performans beklentileri, çocuğun kendine olan güvenini sarsacaktır (Spor Bilim, 2009). Çoğu ebeveyn, çocuklarının hayatlarının neredeyse tüm yönlerinde, onların çabalarını desteklemede çok ileri gitmektedir. Bu da ailelerin bilhassa birçok spor dalı hakkında yeterince bilgi sahibi olmamalarından kaynaklanmaktadır (Stratton, Şubat 2005). Çocuklar, spor uğraşlarını aileleriyle paylaşmak ve onlar tarafından desteklenmek isterler. Hırslı anneler ve sinirli babalar rakip oyunculara lakap takarlar, görevlilere küfrederek ve sadece kendi çocuklarını utandırmak için değil de tüm organizasyondaki sonuçlara bağırırlar (Spor Bilim, 2009).

Aileler, çocuklarına olumlu ve güvenli bir ortam yaratmakla yükümlüdürler. Çünkü çocuklar çevresinde gelişen olayları yorumlarken ve davranışlarını geliştirirken ailelerinden etkilenirler. Bu yüzden aileler çocuklarından yıldız sporcular olmasını istemeden önce, çocuklarının hangi sporu yapabileceği, ne düzeyde yapabileceği, yarışmaya katılıp katılmayacağı ile ilgili bilgilere sahip olmalıdır (Spor Bilim, 2009).

Çocukların boş zamanlarını değerlendirme aile üyelerinin en önemli eğitim görevidir. Okuldan eve gelen çocuğa onun ilgilerine uygun meşguliyetler bulunmazsa elbet kendi kendine bazı işler bulacaktır ve bunun bir kısmı belki de zararlı, eğitimini bozacak uğraşlar olacaktır (Kotan, 2007: 32).

Aileler boş zamanların değerlendirilmesinde para harcanılmayan etkinliklerin yapılmasına, ders çalışılmasına, spor yapma, televizyon izleme gibi etkinliklerin

yapılmamasına taraf iken, zamanla sosyal gelişim gösterilmesiyle birlikte ailelerin bu düşüncelerinden vazgeçtiği ve özellikle spor gibi etkinliklerin yapılmasına taraf olduğu gözlenmektedir. Çocuğun normal bir sosyal hayat yaşamasına imkan vermek için onu tanımak ve gelişimlerine uygun tutum ve davranışların sosyal çevrede benimsenmesi görüşü hakim olmaya başlanmış ve aileler bu sosyal çevrenin önemini kavrayarak, çocuklarının bilinçli olarak ilgi duydukları bir alana yönelmesi için engel değil, bilakis teşvik edici olmaya başlamışlardır (Kayıkçı, 2006:35).

Çocukların (5-9 yaş) beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımı üzerinde ailenin etkisini belirlemek amacıyla 2001 yılında Hong Kong Üniversitesi Spor Bölümü tarafından yapılan bir araştırmada su sonuçlara ulaşılmıştır: Çocukların %57'sinden fazlası aile üyeleriyle, %14'ü karşılıklı olarak arkadaşlarıyla, %20'si sınıf arkadaşlarıyla ve %5'i de kendi başlarına sportif aktiviteler içinde bulunmaktadır. Aile üyeleriyle birlikte spor yapan çocukların da %42'si ana-babalarıyla, %11'i kardeşleriyle ve %4'ü diğer akrabalarıyla birlikte spor yapmaktadırlar (Öncü, 2007: 41).

- **Cinsiyet**

Aile, en küçük toplumsal kurum olarak tanımlandığında, bu kurumun bünyesinde bulunan ana, baba ve çocuklarla belirlenen kuralları yanında toplumsal açıdan da görevleri vardır. Her aile, yaşadığı toplumun özelliklerini taşır. 'Toplumun değer yargılarını, gelenek ve görevlerini, beğenilerini, inançlarını ve önyargılarını kısaca kültürünü yansıtır' (Kılıçgil, 1998:45).

Türk toplumunda erkeklerin sportif etkinliklere katılmalarına bayanlara kıyasla daha sıcak bakılmıştır. Kız çocukları sportif faaliyetlerde, fiziksel özellikleri ve geleneksel sebeplerden dolayı hep ikinci planda kalmışlardır. Bu da aktif bayan sporcu sayısının düşmesine ve geleceğin anneleri olacak kişilerin spor konusunda eğitilmelerinin engellenmesine sebep olmaktadır (Öncü, 2007: 45).

Spora ilgi ve katılım konusundaki cinsiyet farklılıkları, toplumdan topluma değişiklik göstermektedir. Gelişim düzeyleri farklı olan toplumlarda konuya bakış açısı

değişmekte, endüstrileşmiş ülkelerde kadınların spora katılım oranı daha büyük olmaktadır (Görücü, 2001: 8).

- **Serbest Zaman Olanakları**

Rekreasyon (boş zamanları değerlendirme) anlayışının artması, sportif hareketliliğin gelişmesine neden olmaktadır. Sporun eriştiği büyük toplumsal başarı ve geniş halk kitlelerini etkisi altında olması da boş zaman uğraşlarında önemli değişikliklere neden olmaktadır. Spor, rekreasyonun en kapsamlı, çeşitli ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır. Spor ve rekreasyon karşılıklı olarak birbirlerini etkiler. Spor, insanların rekreatif ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir hareket alanı sağlarken, rekreasyon da, sporun toplumda yaygınlaşması, tanınması ve sportif başarılar elde edilmesinde önemli roller üstlenmiştir (Karaküçük, 1999: 236).

Son yıllarda ülkemizde uygulanan eğitim politikaları sonucu, ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin serbest zaman olanakları oldukça kısıtlanmıştır. Üniversitelere giriş sınavından sonra liselere giriş sınavının da uygulamaya konmasıyla birlikte ‘dershane’ kavramı eğitim sistemimizin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Özellikle ilköğretim 8. sınıf ve lise 3. sınıftaki öğrencilerinin sosyal etkinliklere ayıracak zamanları hemen hemen hiç kalmamıştır. Lise son sınıfta beden eğitimi dersinin seçmeli 2 saat, ilköğretim son sınıfta da zorunlu 1 saat ve seçmeli 2 saat olması nedeniyle beden eğitimi ders saatlerinin de amaca hizmet edecek şekilde yeterli olmadığı görülmektedir (Öncü, 2007: 43).

- **Sosyo-Ekonomik Durum**

Spor, gelir seviyesinin yüksek olduğu gelişmiş ülkelerde, geri kalmış ülkelere nazaran daha yaygındır. Boş zaman faaliyetlerinin yapılabilmesi o ülkenin sosyal ve ekonomik durumuna bağlıdır. Spor alt yapısının gelişmesi de o ülkenin ekonomik durumu tarafından direk etkilenir. Gelişmekte olan ülkelerin zaten kıt olan ekonomik kaynaklarını, spor ve kültür için planlamaları öncelikli olmasa da bunu başaran ülkelerde vardır. Çünkü bu ülkeler spora ayrılan kaynaklardan yüksek verim sağlayarak o oranda kaynak ayırımını artırmakta ve spora gereken önemi vermektedirler (Kotan, 2007: 15).

Ailelerin sosyo-ekonomik durumları da çocukların beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımı üzerinde oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle çocukların hangi spor dalı ile ilgilenecekleri noktasında bu durum en belirleyici unsurlardan birisidir. Örneğin atletizm, futbol gibi spor branşları ailelere ekonomik yönden pek fazla yük getirmeden tenis, kayak gibi spor dallarında ise durum tersi yöndedir (Öncü, 2007: 47).

- **Akademik Kaygılar ve Eğitim Sistemi**

Eğitim, bireyin davranışında bilinçli olarak değişme meydana getirme sürecidir. Başka bir deyişle eğitim; bireyin toplumsal yeteneğinin ve en elverişli düzeydeki kişisel gelişmesinin elde edilmesi için seçilmiş ve denetimli bir çevreyi (özellikle okulu) içine alan toplumsal bir süreçtir (Aslan, 2002: 25).

Ülkemizde sosyo-ekonomik imkânlar, tabakalar, bölgeler ve kırsal-kent arasındaki dağılım eşit veya adil olmadığı için, ailenin maddi sorunları da buna eklenince, öğrenim yaşamı yarıda kalmaktadır. Bunun sonucu olarak da eğitim seviyesi düşmekte, spor da beraberinde gelişmemektedir (Kotan, 2007: 21).

Toplumumuzda genel bir kanı haline gelen sporun akademik başarıyı olumsuz yönde etkilediği fikri ve sakatlanmalara neden olduğu düşüncesi, ailelerin çocuklarının beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılımına yönelik olumsuz tutum sergilemesinde başlıca etkenler olarak karşımıza çıkmaktadır (Öncü, 2007: 41).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu alt bölümünde aile-çocuk-spor boyutunu konu alan ve kapsamında araştırmanın bir boyutuna veya bir alt kesitine yer vererek bu çalışmayı destekleyen bazı araştırmalar ve kaynaklar tanıtılmıştır.

3.1. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Hendley (2005) 'ın araştırmasında çocukların spora katılımı konusunda çocukların ve ailelerinin algılarını incelemek amacıyla çalışma yapılmıştır. Daha sonra, ailelerin ve çocuklarının algıları, farklılıkları daha detaylı incelemek için karşılaştırılacaktır. 11 ve 19 yaş arasında değişen 189 genç ve 108 aile, basketbolda yer almayla ilgili bir araştırmaya tabi tutulmuştur. Basketbol oynayanların 29 yaş üzeri değiştiğini, çocukların aileleri hakkındaki algılarını, ailelerin kendileri hakkındaki algılarını ve onların mülakat yaptığımız çocuklara olan ilişkilerini incelenmiştir. Araştırma sonucunda, ailelerin desteğinin ve baskılarının çocukların başarısını ve basketboldan keyif almalarını nasıl etkilediğini incelenerek, aileler ve çocukların algıları arasındaki farklılıklar ortaya konulmuştur (Hendley, 2005).

Emily (2008)'nin araştırmasında ders programının dışında kalan faaliyetlere katılım ve ailelerin katılımı konusunda öğrencilerin düşüncelerinden bir sonuç çıkarmak amacıyla 2008 yılının bahar döneminde Amerika'nın orta bölgesinin kırsal kesimlerinde bulunan okullardaki lise öğrencilerine anket uygulanmıştır. Ailelerin katılımı hususunda, öğrencilerin daha çok faaliyetlere katılıp katılmayacağı ve ailelerin bu faaliyetlere katılımı konusunda öğrencilerin neler hissettiği araştırılmıştır. Eserlerin taranması kısmında, ders programı dışında kalan faaliyetlere katılım, okuldaki faaliyetlere ailelerin katılımı ve ders programı dışında kalan faaliyetlere ailelerin katılımının getirdiği yararlar tartışılmıştır.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin, ders programı dışındaki faaliyetlere katılımın ve ailelerinin yanlarında bulunup onları desteklemelerinin çeşitli yararlar sağladığı tespit edilmiştir (Emily, Mayıs 2008).

Haris (1999)'in ebeveynlerin çocuklarının ders dışı sportif aktivitelere katılımına yönelik görüşleri ve bu aktivitelerden beklentilerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmaya 1997-1998 eğitim-öğretim yılında, Virginia-Amerika'da, 3 farklı lisede çocukları okul takımlarında spor yapan 132 ebeveyn katılmıştır. Araştırmada 60 sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Araştırma sonuçları; ailelerin ders dışı sportif aktiviteleri büyük oranda desteklediğini ve bu aktivitelerin çocuklarının yaşamına olumlu yönde etkisi olduğunu göstermiştir (Öncü, 2007: 50).

Wuerth ve diğerleri (2002)'nin ebeveynlerin kariyer safhalarının ve geçişlerinin ötesinde gençlik sporlarına katılım konusunu incelemek ve bu konuyu hem atletlerin hem de velilerinin bakış açısıyla açıklayabilmek amacıyla araştırılmıştır. Aktif katılımın, övgüde bulunmanın, anlayışlı olmanın, emredici davranışların ve baskının tesirini (algılayışını) değerlendiren ebeveynlerin spora katılım anketi 193 genç atlete, annelerine ve babalarına uygulanmıştır. Ayrıca atletler tarafından anket on iki aylık bir ara üzerine iki kez doldurulmuştur. Ankete vermiş oldukları cevapların derecesine ve başka farklı kriterlere göre atletler, farklı kariyer evrelerine (aşamalarına) tasnif edilmişlerdir. Araştırma sonucunda, atletlerde düşük oranda baskı; ancak oldukça yüksek seviyede övgü ve anlayış görülmüştür. Anneler kendilerini özellikle övgü ve anlayışın kaynağı olarak görmekte, babalar annelere kıyasla daha fazla emredici davranış içerisine girmektedirler. Baskı sadece yönetici davranışla ilgili bir etkidir. On iki aylık süre zarfında başarılı bir kariyer geçişine sahip olan atletlerin, hiçbir başarı gösteremeyen atletlerinkinden daha yüksek oranda ailevi katılımı olduğu ortaya konulmuştur (Wuerth ve arkadaşları, 2002).

Hoyle ve diğerleri (1997) genç sporcuların, spordan aldıkları zevki ebeveynlerinin katılımıyla nasıl ilişkilendirdiklerini ve genç sporcuların performanslarının ve performans algılamalarının ebeveyn katılımıyla ne kadar ilişkili olduğunu belirlemek amacıyla bu araştırmayı yapmıştır. Performans seviyeleri hem tarafsız hem de özel seviyelerde seçilmiştir. Çünkü bu iki etken oyuncuların deneyimlerinin farklı boyutlarını en üst

seviyede çıkarmak mümkündür. Araştırma sonucunda, algılanan ebeveyn desteği performansın her iki ölçümüyle de olumlu şekilde ilişkili olması hipotezi ileri sürülmüştür ve ayrıca algılanan ebeveyn baskısının performansın objektif değerlendirilmesi ile pozitif olarak ve de öz-değerlendirmelerle negatif olarak ilişkilendirilmiştir (Hoyle ve diğerleri, 1997)

Baxter-Jones ve Maffuli (2003)'nin İngiliz genç yüzücü, jimnastikçi, tenisçi ve futbolcuların spora nasıl başladığı ve nasıl yönlendirildiğinin belirlenmesi amacıyla yaptıkları araştırmaya; 8-17 yaşları arasında 282 elit genç sporcu ve onların ana-babaları katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; spora başlamada ailenin rolü branşlara göre farklılık göstermektedir. Ayrıca spora başlamada ilgi, antrenörün etkisi, sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre de farklılıklar bulunmuştur (Öncü, 2007: 51).

3.2. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Öncü (2007)'nin ilköğretim 6, 7 ve 8.sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin ana-babalarının, çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutum ve beklentilerini belirlemek, bu tutum ve beklentilerin; öğrenci ve ana-babalarının kişisel bilgilerinden elde edilen bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını karşılaştırarak ortaya koymak amacıyla bir araştırma yapmıştır.

Çalışmaya, Mersin il Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı merkez okullarda öğrenim gören 955 öğrencinin velisi gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak; ana-babaların, çocuklarının beden eğitimi dersine katılımıyla ilgili “Tutum Ölçeği”, “Beklenti Anketi” ve “Açık Uçlu Soru Anketi” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ana-babaların, çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumlarının; çocukların okudukları sınıf, çocukların beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyeti, okul takımlarında ve spor kulüplerinde oynama durumları, ana-babanın spor yapma durumu, sporla ilgili TV programlarını izleme, sporla ilgili yazılar okuma (gazete, dergi, kitap gibi) ve spor yarışma veya müsabakalarını izlemeye gitme sıklığına göre farklılaştığı görülmüştür. Araştırmada beklenti anketi ifadelerine verilen tepkilerin de genelde istendik yönde olduğu görülmüş ve bazı değişkenler açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca içerik analizi sonucu

elde edilen bulguların da araştırmada ulaşılan diğer bulgularla benzer özellikler taşıdığı saptanmıştır (Öncü, 2007:144).

Aslan (2002)'nin çalışmasında, ilköğretim öğrencilerinin spora yönelmelerinde ailenin, çevrenin ve beden eğitimi öğretmenlerinin etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini Kocaeli ili merkezdeki farklı bölgelerde bulunan ilköğretim ve burada okuyan 2500 öğrenci teşkil etmiştir. İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıflarda okuyan deneklere 22 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Deneklerden 2451'i (%98) anketi cevaplandırmıştır. Araştırmada, frekans, yüzde ve 05 anlamlılık düzeyinde Pearson korelasyon tekniği kullanılmıştır. Kullanılan anketlerin analizi Windows SPSS paket bilgisayar programı ile yapılmıştır.

Araştırma sonunda; spora yönelmede aile etkisi ilk sırayı almıştır. Bunun yanında okullardaki tesis sayısına bağlı olarak öğrencilerde spora yönelmenin fazlalığı ile haftada 2 saat olan beden eğitimi derslerinin öğrencilere getirisinin çok büyük olmadığı belirlenmiştir (Aslan, 2002).

Kotan (2007)'ın çalışmasında amaç; ilköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencilerin spor yapmalarına okul ve aile faktörünün etkisini belirlemektir. Araştırma grubunu ilköğretim okullarında 3., 4., 5., 6., 7., 8., sınıflarda okuyan, halen değişik sportif faaliyetlerde bulunan kız – erkek sporcu öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada tarama (survey) modeli kullanılarak veri toplama amacıyla anket uygulanmıştır. 20 soruluk ankete 500 öğrenci cevap vermiştir. İstatistiki çözümler için SPSS 15.0 programından yararlanılmıştır. Yapılan çalışmada ailenin eğitim ve gelir düzeyinin, ailede sporcu varlığının, çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu, özellikle ailenin spora ilgisinin çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu etkilediği belirlenmiştir. İlköğretim okullarındaki spor malzeme ve tesis yetersizliğinin öğrenciyi spordan uzaklaştırdığı, okulun spora karşı olumlu tutumunun öğrencinin spora karşı ilgisine arttırdığı tespit edilmiştir (Kotan, 2007).

Kayıkçı (2006)'nın ilköğretim I. Kademeye devam eden 7-12 yaş grubu çocukların okul dışı sportif etkinliklerinde ailelerin destek ve aile baskıları ile bunun çocuk üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma grubunu; jimnastik, yüzme, tenis, basketbol,

voleybol, futbol branşları ile ilgilenen 7-12 yaş grubu kız-erkek sporcu çocuklar oluşturmuştur. Tarama (survey) modelindeki bu çalışmada, veri toplama amacıyla anket uygulanmıştır. Ölçme aracının (anket) güvenilirliği maddeler oranı iç tutarlılık yöntemiyle (Cochran α) gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık yöntemiyle güvenilirlik katsayısı testin tamamı için % 63 bulunmuş olup güvenilirlik çalışması (test-tekrar test yöntemi) yapılmış olan 27 soruluk ankete 324 çocuk cevap vermiştir. İstatistiki çözümler için SPSS 10.0 (Statistical Packet For The Social Science) programından yararlanılmıştır. Anket sonuçlarına göre; erkek çocuklarının sportif etkinliklerinde anne babalarından daha fazla destek aldıkları belirlenmiştir. Ayrıca gelir düzeyi ile anne babanın öğretim düzeyinin çocuğun sportif etkinliğinde etkili olduğu saptanmıştır (Kayıkçı, 2006).

Kılıçgil (1998) Çalışmasında, sosyoloji ile sporun sosyal boyutunu ‘Elit Sporcu-Sosyal Çevre’ ikileminde bağdaştırmayı kolaylaştıran ve güçleştiren faktörleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışma Ankara Bölgesi ile sınırlı olup, 1997-1998 yılı 1. Ligi’nde spor yapılan sekiz branşta toplam 38 spor kulübü üzerinde yapılmıştır. Hentbol, Güreş, Basketbol, Voleybol, Futbol, Atletizm, Kayak ve Halter branşlarında toplam 436 elit sporcu denek üzerinde çalışılmıştır. Yaş ortalaması 21. 878’ dir. Çalışmaya 161 bayan, 275 erkek denek katılmıştır. Teorik kısımda tarihçi Metod yani kaynak taraması tekniği kullanılmıştır. Saha çalışması, geliştirilen 21 soruluk anket ve deneklerle yüzyüze görüşülerek yapılmıştır. Çalışma sonunda ana hipotez ve yan hipotezler doğrulanmıştır. Sosyal çevre unsurlarından, aile yakın çevre, okul-iş çevresi ve toplum- kitle iletişimi; elit sporcularda spora yönelmeye olumlu etkiler yapmışlardır ve aralarında ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Kılıçgil, 1998).

Görücü (2001) ’nün araştırmasının amacı beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin spora ilgi seviyeleri, spor yapma amaçları ve spora yönlendirilmelerinde etkili olan faktörlerin tespit edilmesidir. Araştırma, 1999-2000 eğitim öğretim döneminde Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Araştırmada yüzyüze görüşme tekniği uygulanmıştır. Sınıflarda öğrenciler tesadüfî örnekleme ile seçilmiş, 1. sınıftan 85, 2. sınıftan 71 ve 4. sınıftan da 78 olmak üzere toplam 234 öğrenci ile görüşülmüştür.

Araştırmada; ğrencilerin anne eğitim durumları, anne meslekleri, baba meslekleri, ailelerin aylık gelir oranları, gazetede en çok okunan bölümler, kitap okuma alışkanlıkları, branşları ile ilgili eğitim alıp almadıkları ve sporu seçme amaçları ile aktif spor yapma değişkenleri arasında anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca; gazetede okunan bölümler, televizyonda en çok seyredilen programlar, spora yönelmeyi sağlayan etkenler, sporda ilk temel eğitimin alındığı yer ve sporu seçme amacı ile branşlar değişkeni arasında da istatistiki seviyede anlamlılık bulunmuştur (Görücü, 2001: 72).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, araştırma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada; mevcut durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan, betimsel ve taramaya yönelik bir yöntem kullanılmıştır. İlk aşamada konuyla ilgili literatür taranmış (Kotan (2007), Kayıkçı (2006)), daha önce yapılmış olan araştırma sonuçları incelenmiş ve elde edilen bilgiler incelenerek değişkenler açısından tezin konusuyla ilgili detaylı bir teorik çerçeve hazırlanmıştır. İkinci aşamada ise, bu teorik çerçevenin ışığı altında veri toplama aracı geliştirilmiştir.

4.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, 2009 yılında Trabzon’da yüzme takımlarının yaz okullarına katılan 6-18 yaş grubu öğrencilerin velileri (ana-baba) oluşturmaktadır. Araştırmaya 267 bayan (anne) ve 250 erkek (baba) toplam 517 ana-baba basit (rastgele) örnekleme yoluyla dahil edilmiştir.

4.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde çocuklar, ikinci bölümde de aileler hakkındaki kişisel bilgiler yer almıştır. Üçüncü bölümde, ailelerin çocuklarını yüzme kursuna

gönderme nedenleriyle ilgili ifadeler, dördüncü bölümde ise çocuklarının yüzme kursuna katılımıyla ilgili velilerin karşılaştıkları problemlerle ilgili ifadeler yer almıştır.

Anketin birinci ve ikinci bölümü, ana-babalar ve çocukları hakkında bilgi toplamak amacıyla bu araştırmada inceleme konusu olan bağımsız değişkenlerle ilgili 8 sorudan oluşmaktadır.

Bunlar çocuğun:

1. Cinsiyeti
2. Okuduğu sınıf
3. Okuduğu okulun türü
4. Ana-baba tarafından algılanan akademik başarı durumu

Ana-babanın:

5. Cinsiyeti
6. Eğitim durumu
7. Gelir seviyesi
8. Spor yapma durumu

Anketin ikinci ve üçüncü bölümünün hazırlık aşamasında, tesadüfı olarak belirlenen bazı ana-babalarla karşılıklı yarı- yapılandırılmış görüşmeler yapılmış daha sonra ana-babanın konu ile ilgili görüşleri (1. Çocuğunuzu yüzme kursuna neden gönderiyorsunuz? , 2. Kurs süresince karşılaştığınız problemler nelerdir?) yazılı olarak alınmıştır. Toplanan açık uçlu anket formları tasnif edilip incelendikten sonra anketin ham ifadeleri oluşturulmuştur. Anketin geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla anket ifadeleri alanında uzman öğretim elemanlarına biçim ve içerik açısından incelenmiş ve önerileri doğrultusunda düzeltme ve düzenlemeler yapılmış, daha önce konu ile ilgili yapılan çalışmalardaki anket ifadeleriyle kıyaslanmıştır. Anketin üçüncü ve dördüncü bölümü başlangıçta 30 ifadeden oluşmuş, ancak uzman görüşleri ve ana-baba dönütleriyle 21 ifadeye indirgenmiştir. “Anket”in ilk 11 ifadesi ana-babaların çocuklarını yüzme spor okullarına gönderme nedenleri ile 10 ifadesi ise kurs süresince karşılaştıkları problemlerle

ilgilidir. 11 ifadeden oluşan üçüncü bölüme Gönderme Nedenleri Anketi (GNA), 10 ifadeden oluşan dördüncü bölüme de Karşılaşılan Problem Anketi (KPA) isimleri verilmiştir.

Ana-babaların çocuklarını yüzme spor okullarına gönderme nedenleri ve karşılaştıkları problemleri belirlemek amacıyla geliştirilen anket, 5'li Likert tipindedir. Anket ifadelerinin seçenekleri “Tamamen Katılıyorum (5)”, “Katılıyorum (4)”, “Kararsızım (3)”, “Katılmıyorum (2)”, “Hiç Katılmıyorum (1)” şeklinde sıralanmıştır.

Araştırmada kullanılan ‘Anket’ puanlanabilir bir anket, dolayısıyla bir ölçek olmadığından geçerlik ve güvenirlik analizi yapılmamış ankete uzman görüşleri doğrultusunda son şekli verilmiştir.

4.4. Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan “Anket” çocukları yüzme spor okullarına devam eden ana-babalara gönüllülük ilkesi esas alınarak uygulanmıştır. Ana-babalara, araştırmanın amacı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılarak veri toplama aracının doldurulması hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Bu çalışmada 620 adet anket formu dağıtılmış 517 tanesi geri dönmüştür.

Araştırmacı tarafından toplanan anket formları kontrol edilerek eksik veya yanlış doldurulanlar araştırma dışında tutulmuştur. Daha sonra toplanan anketlerin geçerli ve kabul edilebilir nitelikte olanları, SPSS 16.0 paket programında değerlendirilmek üzere kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Araştırmada verilerin değerlendirilmesinde istatistikî yöntem olarak; frekans, yüzde dağılımları; parametrik olmayan istatistiklerden Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H Testi kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p = 0,05$ olarak alınmıştır.

Araştırmada bağımlı değişkenler olarak KPA ifade puanları, bağımsız değişkenler olarak da “Kişisel Bilgi Formu”ndaki demografik veriler kullanılmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. BULGULAR VE TARTIŞMA

5.1. Çocukların ve Ana-Babaların Demografik Özellikleri

Bu bölümde, araştırmaya katılan ana-babaların ve çocuklarının demografik verilerine ilişkin değişkenlere ait bilgilere yer verilmiştir. Aşağıdaki tabloda, velilerin çocuklarına ait kişisel bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1: Çocuklara Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kız	241	46,6
	Erkek	276	53,4
	Toplam	517	100
Sınıf	İlköğretim 1.Kd	288	55,7
	İlköğretim 2.Kd	130	25,1
	Lise	99	19,1
	Toplam	517	100
Okul Türü	Devlet Okulu	461	89,2
	Özel Okul	56	10,8
	Toplam	517	100
Başarı Durumu	Çok İyi	189	36,6
	İyi	239	46,2
	Orta	89	17,2
	Toplam	517	100

Tablo 1’de araştırmaya konu olan ana-babaların çocuklarının kişisel bilgilerine ait verilere yer verilmiştir. Buna göre, çocukların, 241 (%46,6)’inin kız, 276 (%53,4)’sının erkek olduğu; 288 (%55,7)’inin ilköğretim birinci kademedede (1, 2, 3, 4 ve 5.sınıf), 130 (%25,1)’unun ilköğretim ikinci kademedede (6, 7 ve 8.sınıf) ve 99 (%19,1)’unun lisede

okuduğu; 461 (%89,2)'inin devlet okullarında, 56 (%10,8)'sının da özel okullarda okuduğu; ana-baba tarafından algılanan akademik başarı durumlarına göre 189 (%26,6)'unun 'çok iyi', 239 (%46,2)'unun 'iyi' ve 89 (%17,2)'unun 'orta' olduğu görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda, araştırmaya katılan velilere (ana-baba) ait kişisel bilgiler sunulmuştur.

Tablo 2: Ana-Babalara Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Bayan (Anne)	267	51,6
	Bay (Baba)	250	48,4
	Toplam	517	100
Eğitim Durumu	İlkokul-Ortaokul	104	20,1
	Lise	222	42,9
	Üniversite	191	36,9
	Toplam	517	100,0
Gelir Seviyesi	Yüksek	180	34,8
	Orta	337	65,2
	Toplam	517	100,0
Spor Yapma Durumu	Yapıyor	107	20,7
	Yapmıyor	410	79,3
	Toplam	517	100,0

Tablo 2’de araştırmaya konu olan ana-babaların kişisel bilgilerine ait verilere yer verilmiştir. Buna göre, velilerin, 267 (%51,6)’sinin bayan (anne), 250 (%48,4)’sinin bay (baba) olduğu; 104 (%20,1)’ünün eğitim seviyesinin ilkokul-ortaokul, 222 (%42,9)’sinin lise ve 191 (%36,9)’inin üniversite olduğu; 180 (%34,8)’inin gelir seviyesinin yüksek ve 337 (%65,2)’sinin orta olduğu; 107 (%20,7)’sinin spor yaptığı ve 410 (%79,3)’unun da spor yapmadığı görülmektedir.

5.2. GNA İfade Puanları Analiz Sonuçları

Tablo 3’te GNA’ni oluşturan ifadelerden alınan puanların ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde; puan ortalamalarının 3,4836

(Katılıyorum) ile 4,7640 (Tamamen Katılıyorum) arasında, ifade puan standart sapma değerlerinin de 0,4340 ile 1,2568 arasında değiştiği görülmektedir. En yüksek ifade puan ortalamaları 4,7640 ile ‘Çocuğumun yüzmeyi iyi bir şekilde öğrenmesini istiyorum.’, 4,6422 ile ‘Çocuğumun spor yapma alışkanlığı kazanmasını istiyorum.’ 4,6151 ile ‘Çocuğumun fiziksel açıdan gelişeceğini düşünüyorum.’ ve 4,6112 ile ‘Çocuğumun sosyal açıdan gelişeceğini düşünüyorum.’ ifadeleri iken en düşük puan ortalaması da 3,4836 ile ‘Çocuğumun diğer arkadaşları da yüzme kursuna gidiyor.’ ifadesidir.

Tablo 3: GNA İfade Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Gönderme Nedenleri	N	Ort	Ss
1	Çocuğumun yüzmeyi iyi bir şekilde öğrenmesini istiyorum.	517	4,7640	,4340
2	Çocuğumun spor yapma alışkanlığı kazanmasını istiyorum.	517	4,6422	,5073
3	Çocuğumun fiziksel açıdan gelişeceğini düşünüyorum.	517	4,6151	,6074
4	Çocuğumun sosyal açıdan gelişeceğini düşünüyorum.	517	4,6112	,5652
5	Çocuğumun boş zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmesini istiyorum.	517	4,5880	,5959
6	Yüzmeyi çocuklar için en uygun spor dalı olarak görüyorum.	517	4,5435	,6261
7	Çocuğumun güven duygusunun gelişeceğini düşünüyorum.	517	4,5319	,6390
8	Çocuğumun daha sağlıklı olacağını düşünüyorum.	517	4,5184	,6720
9	Çocuğum, yüzme kursuna gitmeyi çok istiyor.	517	4,4681	,6744
10	Çocuğumun başarılı bir sporcu olmasını istiyorum.	517	4,2824	,9692
11	Çocuğumun diğer arkadaşları da yüzme kursuna gidiyor.	517	3,4836	1,2568

5.3. KPA İfade Puanları Analiz Sonuçları

Tablo 4’te “KPA”ni oluşturan ifadelerden alınan puanlara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir. Tablo 4 incelendiğinde; puan ortalamalarının 1,6248 (Katılmıyorum) ile 3,0522 (Kararsızım) arasında, ifade puan standart sapma değerlerinin de 0,8179 ile 1,1690 arasında değiştiği görülmektedir. En yüksek ifade puan ortalaması 3,0522 ile “Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.” ve 3,0058 ile “Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.” ifadeleri iken en düşük puan ortalaması da 1,6248 ile “Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.” ifadesidir.

Tablo 4: KPA İfade Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Karşılaşılan Problemler	N	Ort	Ss
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	517	3,0522	1,0543
2	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	517	3,0058	1,0720
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	517	2,5629	1,1690
4	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	517	2,4855	1,0829
5	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	517	2,3211	1,0590
6	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	517	2,0155	,9274
7	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	517	1,9594	,8423
8	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	517	1,9072	1,0743
9	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	517	1,8491	,9846
10	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	517	1,6248	,8179

Tablo 5: KPA İfade Puanlarının Çocukların Cinsiyetine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

		Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Kız	241	264,75	63804,50	3,187	,396
		Erkek	276	253,98	70098,50		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	Kız	241	258,79	62369,00	3,321	,975
		Erkek	276	259,18	71534,00		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Kız	241	252,43	60835,00	3,167	,326
		Erkek	276	264,74	73068,00		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	Kız	241	267,69	64514,00	3,116	,185
		Erkek	276	251,41	69389,00		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Kız	241	267,96	64579,50	3,110	,186
		Erkek	276	251,17	69323,50		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Kız	241	250,19	60296,50	3,114	,178
		Erkek	276	266,69	73606,50		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	Kız	241	261,40	62997,50	3,268	,718
		Erkek	276	256,90	70905,50		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	Kız	241	269,57	64967,50	3,071	,103
		Erkek	276	249,77	68935,50		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	Kız	241	253,88	61184,00	3,202	,416
		Erkek	276	263,47	72719,00		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	Kız	241	242,67	58484,50	2,932	,013*
		Erkek	276	273,26	75418,50		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Ana-babaların “Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocuklarının cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [U=2,932; p<,05]. Çocukları erkek olan ana-babaların puanları (Ort=273,26), kız olan ana-babaların puanlarından (Ort=242,67) daha yüksektir.

Tablo 6: KPA İfade Puanlarının Çocukların Okudukları Sınıflara Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

		Grup	N	Sıra Ort.	x ²	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	1	288	253,88	5,056	,080
		2	130	248,38		
		3	99	287,83		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	1	288	260,24	19,583	,000*
		2	130	293,00		
		3	99	210,75		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	1	288	263,53	5,935	,051
		2	130	272,16		
		3	99	228,55		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	1	288	279,43	19,619	,000*
		2	130	252,40		
		3	99	208,23		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	1	288	258,06	4,461	,107
		2	130	242,69		
		3	99	283,16		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	1	288	278,71	23,029	,000*
		2	130	259,45		
		3	99	201,07		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	1	288	258,77	,016	,992
		2	130	260,25		
		3	99	258,03		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	1	288	259,76	3,728	,155
		2	130	273,36		
		3	99	237,93		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	1	288	270,47	9,414	,009*
		2	130	261,18		
		3	99	222,77		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	1	288	265,65	2,125	,346
		2	130	257,07		
		3	99	242,19		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Grup: 1.İlköğretim I.Kademe, 2.İlköğretim II.Kademe, 3.Lise

Ana-babaların “Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların okudukları sınıflara göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=19,583$; $p<,05$]. Çocukları ilköğretim II.Kademedede okuyan ana-babaların puanları (Ort=293,00) en yüksek, lisede okuyan ana-babaların puanları (Ort=210,75) ise en düşüktür.

Ana-babaların “Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların okudukları sınıflara göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=19,619$; $p<,05$]. Çocukları ilköğretim I.Kademedede okuyan ana-babaların puanları (Ort=279,43) en yüksek, lisede okuyan ana-babaların puanları (Ort=208,23) ise en düşüktür.

Ana-babaların “Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların okudukları sınıflara göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=23,029$; $p<,05$]. Çocukları ilköğretim I.Kademedede okuyan ana-babaların puanları (Ort=278,71) en yüksek, lisede okuyan ana-babaların puanları (Ort=201,07) ise en düşüktür.

Ana-babaların “Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların okudukları sınıflara göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=9,414$; $p<,05$]. Çocukları ilköğretim I.Kademedede okuyan ana-babaların puanları (Ort=270,47) en yüksek, lisede okuyan ana-babaların puanları (Ort=222,77) ise en düşüktür.

Tablo 7: KPA İfade Puanlarının Okul Türüne Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

		Okul	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Devlet	461	263,85	121633,00	1,067	,028
		Özel	56	219,11	12270,00		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	Devlet	461	266,46	122836,00	9,471	,000*
		Özel	56	197,62	11067,00		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Devlet	461	260,34	120015,00	1,229	,540
		Özel	56	248,00	13888,00		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	Devlet	461	262,41	120969,50	1,134	,111
		Özel	56	230,96	12933,50		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Devlet	461	265,05	122186,00	1,012	,006*
		Özel	56	209,23	11717,00		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Devlet	461	259,65	119696,50	1,261	,762
		Özel	56	253,69	14206,50		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	Devlet	461	262,09	120825,00	1,148	,153
		Özel	56	233,54	13078,00		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	Devlet	461	261,70	120643,50	1,166	,202
		Özel	56	236,78	13259,50		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	Devlet	461	258,51	119171,50	1,268	,810
		Özel	56	263,06	14731,50		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	Devlet	461	259,65	119698,00	1,261	,761
		Özel	56	253,66	14205,00		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Ana-babaların “Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocuklarının okudukları okulun türüne göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [U=9,471; p<,05]. Çocukları devlet okullarında okuyan ana-babaların puanları (Ort=266,46), özel okullarda okuyan ana-babaların puanlarından (Ort=197,62) daha yüksektir.

Ana-babaların “Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocuklarının okudukları okulun türüne göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [U=1,012; p<,05]. Çocukları devlet okullarında okuyan ana-babaların puanları (Ort=265,05), özel okullarda okuyan ana-babaların puanlarından (Ort=209,123) daha yüksektir.

**Tablo 8: KPA İfade Puanlarının Başarı Durumuna Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları**

		Grup	N	Sıra Ort.	X ²	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	1	189	267,48	2,158	,340
		2	239	248,98		
		3	89	267,89		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	1	189	258,28	7,638	,022*
		2	239	272,40		
		3	89	224,54		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	1	189	257,85	15,182	,001*
		2	239	278,33		
		3	89	209,52		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	1	189	271,21	19,424	,000*
		2	239	271,40		
		3	89	199,76		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	1	189	259,06	2,239	,326
		2	239	251,70		
		3	89	278,48		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	1	189	269,15	2,908	,234
		2	239	258,52		
		3	89	238,73		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	1	189	257,00	1,183	,553
		2	239	265,19		
		3	89	246,62		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	1	189	255,71	1,926	,382
		2	239	267,06		
		3	89	244,36		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	1	189	269,98	4,534	,104
		2	239	259,83		
		3	89	233,43		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	1	189	263,88	5,089	,079
		2	239	266,39		
		3	89	228,80		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Grup: 1.Çok İyi, 2.İyi, 3.Orta

Ana-babaların “Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=7,638$; $p<,05$]. Çocuklarının başarı durumunu “iyi” olarak belirten ana-

babaların puanları (Ort=272,40) en yüksek, “orta” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=224,54) en düşüktür.

Ana-babaların “Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=15,182$; $p<,05$]. Çocuklarının başarı durumunu “iyi” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=278,33) en yüksek, “orta” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=209,52) en düşüktür.

Ana-babaların “Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, çocukların başarı durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=15,182$; $p<,05$]. Çocuklarının başarı durumunu “iyi” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=271,40) en yüksek, “orta” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=199,76) en düşüktür.

Tablo 9: KPA İfade Puanlarının Cinsiyete Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

		Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Bayan	267	259,42	69264,50	3,326	,946
		Bay	250	258,55	64638,50		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	Bayan	267	267,99	71554,50	3,097	,130
		Bay	250	249,39	62348,50		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Bayan	267	262,38	70056,50	3,247	,576
		Bay	250	255,39	63846,50		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	Bayan	267	252,19	67334,50	3,156	,251
		Bay	250	266,27	66568,50		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Bayan	267	256,79	68562,50	3,278	,718
		Bay	250	261,36	65340,50		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Bayan	267	259,12	69184,50	3,334	,984
		Bay	250	258,87	64718,50		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	Bayan	267	261,99	69950,00	3,258	,619
		Bay	250	255,81	63953,00		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	Bayan	267	263,49	70350,50	3,218	,445
		Bay	250	254,21	63552,50		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	Bayan	267	260,32	69506,00	3,302	,816
		Bay	250	257,59	64397,00		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	Bayan	267	261,86	69917,50	3,261	,629
		Bay	250	255,94	63985,50		

Ana-babaların “Problem Anketi” ifadelerinden aldıkları puanlar, cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

**Tablo 10: KPA İfade Puanlarının Eğitim Durumuna Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları**

		Grup	N	Sıra Ort.	X ²	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	1	104	261,69	1,015	,602
		2	222	264,78		
		3	191	250,81		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	1	104	310,24	32,756	,000*
		2	222	270,92		
		3	191	217,25		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	1	104	277,18	4,391	,111
		2	222	264,20		
		3	191	243,06		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	1	104	249,00	3,522	,172
		2	222	272,26		
		3	191	249,03		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	1	104	259,99	,027	,987
		2	222	259,70		
		3	191	257,65		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	1	104	258,81	1,525	,466
		2	222	266,88		
		3	191	249,95		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	1	104	243,20	7,484	,024*
		2	222	278,56		
		3	191	244,87		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	1	104	262,98	3,090	,213
		2	222	268,87		
		3	191	245,36		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	1	104	254,29	4,612	,100
		2	222	273,07		
		3	191	245,21		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	1	104	279,20	4,427	,109
		2	222	262,17		
		3	191	244,31		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Grup: 1.İlkokul-Ortaokul, 2.Lise, 3.Üniversite

Ana-babaların “Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=32,756$; $p<,05$]. Eğitim durumu “ilkokul-ortaokul” olan ana-babaların puanları (Ort=310,24) en yüksek, “üniversite” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=217,25) en düşüktür.

Ana-babaların “Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.” ifadesinden aldıkları puanlar, eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$X^2=7,484$; $p<,05$]. Eğitim durumu “lise” olan ana-babaların puanları (Ort=278,56) en yüksek, “ilkokul-ortaokul” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=243,20) en düşüktür.

**Tablo 11: KPA İfade Puanlarının Gelir Durumuna Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları**

		Gelir	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Yüksek	180	254,12	45742,50	2,945	,573
		Orta	337	261,60	88160,50		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	Yüksek	180	228,78	41180,50	2,489	,000*
		Orta	337	275,14	92722,50		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Yüksek	180	275,32	49558,50	2,739	,057
		Orta	337	250,28	84344,50		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	Yüksek	180	251,51	45272,50	2,898	,372
		Orta	337	263,00	88630,50		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Yüksek	180	256,82	46227,50	2,994	,801
		Orta	337	260,16	87675,50		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Yüksek	180	249,89	44980,00	2,869	,276
		Orta	337	263,87	88923,00		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	Yüksek	180	250,51	45091,00	2,880	,317
		Orta	337	263,54	88812,00		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	Yüksek	180	248,65	44757,00	2,847	,212
		Orta	337	264,53	89146,00		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	Yüksek	180	253,26	45587,00	2,930	,476
		Orta	337	262,07	88316,00		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	Yüksek	180	260,26	46846,00	3,010	,881
		Orta	337	258,33	87057,00		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Grup: 1.Yüksek, 2.Orta

Ana-babaların “Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, gelir durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [U=2,489; $p<,05$]. Gelir durumunu “orta” olarak belirten ana-babaların puanları (Ort=275,14), “yüksek” olarak belirten ana-babaların puanlarına (Ort=228,78) göre daha yüksektir.

Tablo 12: KPA İfade Puanlarının Spor Yapma Durumuna Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

		SYD	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Yapıyor	107	241,07	25794,50	2,002	,147
		Yapmıyor	410	263,68	108108,50		
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.	Yapıyor	107	218,85	23416,50	1,764	,001*
		Yapmıyor	410	269,48	110486,50		
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Yapıyor	107	246,59	26385,00	2,061	,311
		Yapmıyor	410	262,24	107518,00		
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum.	Yapıyor	107	243,94	26102,00	2,032	,210
		Yapmıyor	410	262,93	107801,00		
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.	Yapıyor	107	232,09	24834,00	1,906	,030*
		Yapmıyor	410	266,02	109069,00		
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum.	Yapıyor	107	266,69	28536,00	2,111	,520
		Yapmıyor	410	256,99	105367,00		
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor.	Yapıyor	107	254,70	27252,50	2,147	,723
		Yapmıyor	410	260,12	106650,50		
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor.	Yapıyor	107	249,56	26703,00	2,092	,427
		Yapmıyor	410	261,46	107200,00		
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar.	Yapıyor	107	266,37	28502,00	2,115	,522
		Yapmıyor	410	257,08	105401,00		
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar.	Yapıyor	107	248,91	26633,50	2,086	,400
		Yapmıyor	410	261,63	107269,50		

* $p= 0,05$ düzeyinde anlamlı

Ana-babaların “Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, spor yapma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [U=1,764; $p<,05$]. Spor yapmayan ana-babaların puanları (Ort=269,48), spor yapan ana-babaların puanlarına (Ort=218,85) göre daha yüksektir.

Ana-babaların “Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum.” ifadesinden aldıkları puanlar, spor yapma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [U=1,906; p<,05]. Spor yapmayan ana-babaların puanları (Ort=266,02), spor yapan ana-babaların puanlarına (Ort=232,09) göre daha yüksektir.

Bu çalışmada, spora yönlendirmede ailelerin çocukları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Ana- babaların çocuklarının, cinsiyeti, okudukları sınıf, okudukları okulun türü, çocuklarının ana-baba tarafından algılanan okul başarı durumu arasında tespit edilen anlamlı istatistiksel ilişkilere ait bulgular tartışılmıştır. İkinci olarak; ana-babaların, çocuklarının spora katılımına yönelik ifade puanlarıyla; ebeveynin cinsiyeti, eğitim durumu, ailenin gelir seviyesi, spor yapma durumu, sporla ilgili TV programlarını izleme, sporla ilgili yazılar (gazete, dergi, kitap gibi) okuma ve spor yarışma veya müsabakalarını izlemeye gitme sıklığı arasında tespit edilen anlamlı istatistiksel ilişkilere ait bulgular tartışılmıştır. Üçüncü bölümde, ailelerin çocuklarını yüzme kursuna gönderme nedenleriyle ilgili ifade puanlaması kullanılmıştır. Son olarak da çocuklarının yüzme kursuna katılımıyla ilgili velilerin karşılaştıkları problemlerle ilgili ifadeler tespit edilip tartışılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; ailelerin spora karşı tutumu aile eğitim düzeyi, aile gelir düzeyi, ailede spor yapma durumu spora katılımı etkilemektedir. Baxter-Jones ve Maffuli (2003)’ nin yaptıkları araştırma sonuçlarına göre; spora başlamada ilgi, antrenörün etkisi, sosyo-ekonomik durum değişkenlerine göre farklılıklar bulunmuştur. Öncü (2007)’ nün yapmış olduğu araştırma sonucuna göre de, ana-babanın spor yapma durumu spora katılımı olumlu yönde etkilemiştir. Kotan (2007)’ ın çalışmasında; ailenin eğitim ve gelir düzeyinin, ailede sporcu varlığının, çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu, özellikle ailenin spora ilgisinin çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Kayıkçı (2006)’ nın yapmış olduğu çalışmada; aile gelir düzeyi ile ana-babanın öğretim düzeyinin çocuğun sportif etkinliğinde etkili olduğu saptanmıştır. Ayrıca Görücü (2001)’ nün çalışmasında da; öğrencinin anne eğitim durumu, anne mesleği, baba mesleği, ailelerin gelir oranları ile aktif spor yapma değişkenleri arasında anlamlı sonuçlar bulunmuştur.

Emily (2008) çalışmasında öğrencilerin, ders programı dışındaki faaliyetlere katılımı ve ailelerinin yanlarında bulunup onları desteklemelerinin çeşitli yararlar sağladığını tespit etmiştir. Haris (1999)' in araştırma sonuçlarına göre; ailelerin ders dışı sportif aktiviteleri büyük oranda desteklediğini ve bu aktivitelerin çocuklarının yaşamına olumlu yönde etkisi olduğunu ortaya koymuştur.

Ailelerin çocuklarını yüzme kursuna gönderdiklerinde karşılaştıkları problemlerin başında yüzme havuzunun ve soyunma odalarının yeterince temiz olmadığı ortaya çıkmıştır.

Bu araştırma sonuçlarına göre; spor tesislerinin imkânlarının spora katılımı etkilemekte olduğunu ortaya koymuştur. Kotan (2007)' in çalışmasında spor malzeme ve tesis yetersizliğinin öğrenciyi spordan uzaklaştırdığı sonucu bulunmuştur. Aslan (2002)' in çalışmasında; ilköğretim öğrencilerinin spora yönelmelerinde ailenin etkisi ilk sırayı almıştır. Bunun yanında okullardaki tesis sayısına bağlı olarak öğrencilerde spora yönelmenin fazlalığı ile haftada 2 saat beden eğitimi derslerinin öğrencilere getirisinin çok büyük olmadığı belirlenmiştir.

Kurs çalışmalarının çocuklarının derslerini olumsuz yönde etkilediğini düşünen ailelerin çoğunluğunu, çocukları lisede okuyan aileler oluşturmaktadır. Bu bulgudan da, şu sonuca varabiliriz. Çocukların sınıf seviyesi büyüdükçe, kendilerine ayıracakları zaman kısıtlanmaktadır. Üniversitelere giriş sınavı nedeniyle, öğrencilerin çoğu zamanı ders çalışarak geçmekte, sosyal aktivitelerden uzaklaşmaktadırlar. Haris (1999)' in araştırmasında ise bu sonuca ters olarak, spora katılım suresince çocukların derslerini olumlu yönde etkilediği görüşünü belirtmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yüzme yaz okullarına katılan 6-18 yaş arası öğrencilerin ana-babalarının, çocuklarının yüzme sporuna katılımına yönelik etkilerini belirlemek ve bu etkilerin; çocuk ve ana-babalarının kişisel bilgilerinden elde edilen bağımsız değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmanın sonuçları şu şekilde özetlenebilir:

Araştırma kapsamına gören ana-babaların çocuklarının; 241 (%46,6)' inin kız, 276 (%53,4)' sının erkek olduğu; 288 (55,7)' inin ilköğretim I. Kademedede (1, 2, 3, 4 ve 5. sınıf), 130 (%25,1)' unun ilköğretim II. Kademedede (6,7 ve 8. sınıf) ve 99 (%19,1)' unun lisede okuduğu; 461 (%89,2)' inin devlet okullarında, 56 (%10,8)' sının da özel okullarda okuduğu; ana-baba tarafından algılanan akademik başarı durumlarına göre 189 (%26,6)' unun 'çok iyi' 239 (46,2)' unun 'iyi' ve 89 (%17,2)' unun 'orta' olduğu görülmektedir (Tablo 1).

Araştırma sonuçlarına göre, velilerin 267 (%51,6)' sinin bayan (anne), 250 (%48,4)' sinin bay(baba) olduğu; 104 (%20,1)' ünün eğitim seviyesinin ilkokul- ortaokul, 222 (%42,9)' sinin lise ve 191 (% 36,9)' inin üniversite olduğu; 180 (%34,8)' inin gelir seviyesinin yüksek ve 337 (%65,2)' sinin orta olduğu; 107 (%20,7)' sinin spor yaptığı ve 410 (%79,3)' unun da spor yapmadığı görülmektedir (Tablo 2).

Ailelerin, çocuklarını spora gönderme nedenlerinin başında yüzmeyi iyi bir şekilde öğrenmesi gelmektedir. Sonrasında, spor yapma alışkanlığı kazandırma, fiziksel açıdan gelişeceğini düşünme takip etmektedir. En düşük puan ortalaması ise, ' çocuğunun diğer arkadaşlarının da yüzme kursuna gidiyor' ifadesidir.

Ailelerin çocuklarını yüzme kursuna gönderdiklerinde karşılaştıkları problemlerin başında ' yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum' ve 'soyunma

odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum' ifadeleri gelmiştir. En düşük puan ortalaması ise ; ' kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar' ifadesidir. Ana-babaların 'Problem Anketi' ifadelerinden aldıkları puanlar, cinsiyetlere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Ana-babaların çocuklarının cinsiyeti, sınıfı, okulun türü, başarı durumuna göre ifadelerde anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Çocukları ilköğretim II. Kademedede ve devlet okulunda okuyan ana-babalar kurs ücretini yüksek bulurken; lisede ve özel okulda okuyan çocukların ana- babaların puanları düşüktür. Ayrıca, çocukların başarı durumuna göre de anlamlı farklılık göstermektedir. Çocuklarının başarı durumunu 'iyi' olarak belirten ana-babaların puanları en yüksek, 'orta' olarak belirten ana-babaların puanları en düşüktür. Eğitim durumu ilköğretim-ortaokul' olan ana-babaların 'üniversite' olarak belirtilen ana-babaların puanlarından yüksek çıkmıştır.spor yapmayan ana-babaların, spor yapanlara göre kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünmektedirler.

Çocukları ilköğretim I. Kademedede okuyan ana-babalar kurs çalışma saatlerini uygun bulmazken; lisede okuyan çocukların ana-babaları uygun görmektedir. Çocuklarının başarı durumunu 'iyi' olarak belirten ana-babaların puanları en yüksek, 'orta' olarak belirten ana-babaların puanları en düşüktür.

Kurs antrenörlerinin çocukları hakkında yeterince bilgi vermediğini düşünen ana-babaların çocuklarının cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Çocukları erkek olan ana-babaların, kız olan ana-babalara oranla puanları yüksektir.

Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünen ailelerin çocuklarının başarı durumu arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Çocuklarının başarı durumunu 'iyi' olarak belirten ana-babaların puanları, 'orta' olanlardan daha yüksektir.

Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığı konusunda, çocukları devlet okulunda okuyan ana-babalar, özel okullarda okuyan ana-babaların puanlarından daha yüksektir. Ayrıca spor durumuna göre de anlamlı bir farklılık göstermektedir. Spor

yapmayan ana-babaların puanları, spor yapan ana-babaların puanlarına göre daha yüksektir.

Çocukları ilköğretim I. Kademedede okuyan ana-babaların, lisede okuyan ana-babalara göre, kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünmektedir.

Kurs çalışma saatlerinin çocuklarının derslerini olumsuz etkilediğini düşünen ana-babaların eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Eğitim durumu 'lise' olan ana-babaların, 'ilkokul-ortaokul' olarak belirten ana-babalara göre daha yüksektir.

Kurs antrenörlerinin çocuklarına iyi davranmadıklarını düşünen ana-babaların çocuklarının, okudukları sınıflara göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Çocukları ilköğretim I. Kademedede okuyan ana-babaların, lisede okuyan ana-babaların puanlarına göre daha düşüktür.

- Ana-babalar, çocukların yüzme sporuna katılımları açısından örnek olmalı, kendileri de spor yapmalıdır.
- Ekonomik durumu olmayan ailelerin çocukları için gerekli spor imkânları sağlanmalıdır.
- Spor kulüpleri daha sağlıklı bir şekilde spor yapmaları konusunda bilinçlendirilmelidir.
- Kitle iletişim araçları ile yüzme sporuna gereken ilgi gösterilmeli, gençlere ve ailelere yönelik yüzme sporu konusunda eğitici programlar yapılmalıdır.
- Beden eğitimi ve spor öğretmenleri rehber öğretmenlerle birlikte çalışarak, ailelerin yüzme sporuna katılımını sağlamalıdır.
- Spor tesislerinin kullanımında sağlıklı ortamlarda spor yapmaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin uygun yerlerde giyinip soyunmaları sağlanmalı, tesisin temiz ve bakımlı olması için çalışmalar yapılmalıdır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Aile ve Toplum Eğitim–Kültür Ve Araştırma Dergisi**, Temmuz-Ağustos-Eylül–2006, 8.
- Aslan, M. Fahrettin (2002), **Kocaeli Bölgesi İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilerin Spora Yönelmelerinde Ailenin Beden Eğitimi Öğretmeni ve Çevrenin Etkileri**, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Baltacı, A. Kasım (1980), **Çocuklarda Yüzme Egzersizinin Solunum Parametrelerine Etkisi**, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Baltacı, Gül (2008), **Fiziksel Aktivite Bilgi Serisi**, Şubat, (10), Ankara.
- Bozdoğan, Ahmet (2003), **Yüzme Fizyolojisi-Mekanik-Metod**, (210), İstanbul
- _____ (2005), **Yüzme**, İstanbul.
- Çetinkaya, Servet (2004-2005), **Yüzme ders Notları**, Trakya Üniversitesi, (26)
- Emily M. (2008), **Faber A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Science Degree Guidance and Counseling**.
- Güner, Yeliz Merve (2007), **Yayınlanmamış Lisans Bitirme Tezi**, Ankara.
- Günay, Erkan (2008), **Düzenli Yapılan Yüzme Antrenmanlarının Çocukların Fiziksel ve Fizyolojik Parametreleri Üzerine Etkisi**, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**.
- Görücü, Alparslan (2001), **Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etken Olan Faktörler** (Konya Örneği), **Yüksek Lisans Tezi**, Konya.

- Kayıkçı, Nilgün (2006), **7-12 Yaş Grubu Çocukların Okul Dışı Sportif Etkinliklerinde Ailelerin Destek ve Baskıları İle Bunun Çocuk Üzerindeki Etkileri** (Ankara İli Örneği) Ankara.
- Kalkavan, Aslan (2004), **Yüzme ders Notları**, (67) Kütahya.
- Kılıçgil, Ertan (1998), **Elit Sporcuların Sosyal Çevreyle İlişkisi ve Sosyal Çevrenin Spora Yönelmeye Etkisi**, Doktora Tezi, İstanbul.
- Kotan, Çiğdem. (2007), **İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Aile Faktörünün Etkisi** (Sakarya İl Örneği) Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi.
- Öncü, Erman (2007), **Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları ve Beklentileri**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Öztürk Füsün (1998), **Toplumsal Boyutlarıyla Spor**, Bağırhan Yayınevi, Ankara.
- Rick H. Hoyle, Stephen S. Leff (1997), **The Role of Parental Involvement in Youth Sport Participation and Performance** by.
- Soydan, Seçkin (2006), **12-14 Yaş Grubu Bayan Sporcularda Klasik ve Vücut Ağırlığıyla Yapılan 8 Haftalık Kuvvet Antrenmanlarının 200m. Serbest Yüzmedeki Geçiş Derecelerine Etkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Urartu, Ümit (1995), **Yüzme Teknik Taktik Kondüsyon**, (10) İstanbul.
- Tükenmez, Metin (2009), **Toplumbilim ve Spor**, Şubat, İstanbul.
- Wuerth ve Arkadaşları, (2002), **Parental involvement and athletes' career in youth sport** S. Wuerth a, M.J. Lee b, D. Alfermann Faculty of Sport Science, University of Leipzig, Leipzig, Germany Chelsea School Research Centre, University of Brighton, Eastbourne, UK Received 22 March 2002; received in revised form 19 August 2002; accepted 18 September 2002
- Ali Rıza Altay, www.populermedikal.com/diyetegzersiz/yuzme2.asp Dr. Ali Rıza Altay (18.02.2009).
- Hendley, <http://www.lib.ncsu.edu/theses/available/etd-04272005-113829>, (18.02.2009)

Mustafa Erhan Eriş, www.denizliyuzme.com (21.10.2009).

Richard Stratton, <http://www.youth-sports.com/getpage.cfm?file=/topics/0619983.html&userid=433932767> Şubat (15.05.2009)

<http://www.sporbilim.com/index.php?s=detay&id=145> (15.05.2009).

<http://www.akademiuyuzmeokulu.com/goster.php?id=12> (19.03.2009).

<http://www.balkanspor.com/yuzme.htm> (17.02.2009).

<http://www.turkcebilgi.com/y%FCzme/ansiklopedi> (21.10.2009).

<http://www.hitara.com/resimli/spor/su-sporlari/yuzme-nedir/yuzmecom.html> (03.02.2009).

<http://www.bedenegitimi.s5.com/yuzmenin%20tarihi.htm> (21.10.2009).

<http://www.yuzme.info/YuzmeSporTarihce.php> (21.10.2009).

http://www.sporakademisi.net/yuzmede_ilkler-164.html (21.10.2009).

<http://www.turkyuzme.com/yuzmeakademik/turkiyedeyuzme.htm> (15.05.2009).

<http://www.bilimselyuzme.com/Document.asp?id=35> (19.03.2009).

<http://www.yuzme.com> (03.02.2009).

EKLER

Ek-1: Anket Formu

Saygıdeğer Anne-Baba;

Bu anket, çocuğunuzun yüzme kursuna katılımıyla ilgili düşüncelerinizi belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Anket sonuçları, yalnızca bu amaçla kullanılacak, kişisel amaçlar için anket sonuçlarından yararlanılmayacaktır. Bu nedenle isim yazmanıza gerek yoktur.

Yardım ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Kübra ÖZSANDIKÇI
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

I. BÖLÜM – ÇOCUĞUNUZA AİT BİLGİLER

1. Çocuğunuzun cinsiyeti

☐ Kız

☐ Erkek

2. Çocuğunuz kaçınıcı sınıfta okuyor?

.....

3. Çocuğunuzun okuduğı okulun türü

☐ Devlet Okulu

☐ Özel Okul

4. Çocuğunuzun okul başarı durumunu nasıl tanımlarsınız?

☐ Çok İyi

☐ İyi

☐ Orta

☐ Zayıf ☐ Çok Zayıf

II. BÖLÜM – KİŞİSEL BİLGİLER

5. Cinsiyetiniz

☐ Bayan

☐ Bay

6. Eğitim durumunuz

☐ İlkokul

☐ Ortaokul

☐ Lise

☐ Üniversite

7. Ailenizin gelir seviyesi

☐ Yüksek

☐ Ortanın Üstü ☐ Orta

☐ Ortanın Altı

☐ Düşük

8. Düzenli olarak spor yapıyor musunuz?

☐ Evet

☐ Hayır

9. Sporla ilgili TV programlarını seyreder misiniz?

☐ Her Zaman ☐ Çoğu Zaman ☐ Bazen ☐ Hiç

10. Sporla ilgili yazılar (gazete, dergi, kitap gibi) okur musunuz?

☐ Her Zaman ☐ Çoğu Zaman ☐ Bazen ☐ Hiç

11. Spor yarışma veya müsabakalarını izlemeye gider misiniz?

☐ Her Zaman ☐ Çoğu Zaman ☐ Bazen ☐ Hiç

III. BÖLÜM Aşağıdaki ifadeler, çocuğunuzu yüzme kursuna gönderme nedenlerinizle

ilgilidir. Her bir ifadeyi dikkatli bir şekilde okuduktan sonra, buna ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı ifadenin yanındaki kutucukları doldurarak belirtiniz.

	Çocuğumu yüzme kursuna gönderiyorum. Çünkü;
1	Çocuğum, yüzme kursuna gitmeyi çok istiyor. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
2	Çocuğumun başarılı bir sporcu olmasını istiyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
3	Çocuğumun yüzmeyi iyi bir şekilde öğrenmesini istiyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
4	Çocuğumun diğer arkadaşları da yüzme kursuna gidiyor. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
5	Çocuğumun fiziksel açıdan gelişeceğini düşünüyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
6	Çocuğumun sosyal açıdan gelişeceğini düşünüyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
7	Çocuğumun daha sağlıklı olacağını düşünüyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
8	Yüzmeyi çocuklar için en uygun spor dalı olarak görüyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
9	Çocuğumun boş zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmesini istiyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
10	Çocuğumun spor yapma alışkanlığı kazanmasını istiyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum
11	Çocuğumun güven duygusunun gelişeceğini düşünüyorum. ☐ Tamamen Katılıyorum ☐ Katılıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılmıyorum ☐ Hiç Katılmıyorum

IV. BÖLÜM Aşağıdaki ifadeler, çocuğunuzun yüzme kursuna katılımıyla ilgili karşılaştığınız problemlerle ilgilidir. Her bir ifadeyi dikkatli bir şekilde okuduktan sonra, buna ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı ifadenin yanındaki kutucukları doldurarak belirtiniz.

1	Yüzme havuzunun yeterince temiz olmadığını düşünüyorum. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
2	Kurs ücretinin gereğinden fazla olduğunu düşünüyorum. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
3	Servis hizmetinin yeterli olmadığını düşünüyorum. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
4	Kurs çalışma saatlerinin uygun olmadığını düşünüyorum. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
5	Soyunma odalarının yeterince temiz olmadığını düşünüyorum. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
6	Kurs antrenörlerinin yeterli olmadığını düşünüyorum. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
7	Kurs çalışmaları, çocuğumun derslerini olumsuz yönde etkiliyor. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
8	Çocuğum, kurs süresince sürekli hastalanıyor. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
9	Kurs antrenörleri, çocuklara iyi davranmıyorlar. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
10	Kurs antrenörleri, çocuklar hakkında velilere bilgi vermiyorlar. O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum

Yukarıdaki problemler dışında eklemek istediğiniz varsa lütfen yazınız.

ÖZGEÇMİŞ

1984 yılında Trabzon’ da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini aynı ilde tamamladı. 2001 yılında KTÜ Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü kazandı. Bu bölümden mezun olduktan sonra 2007 yılında DPÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimine başladı. Bu bölüme bir yıl devam ettikten sonra 2008 yılında KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimine kaldığı yerden devam etti. Aynı yıl Trabzon Karayolları Yüzme Kulübü’nde antrenörlüğe başladı. Halen Karayolları Spor yüzme kulübü teknik sorumlusu olarak görev yapmaktadır. Yabancı dili, İngilizcedir.